ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΙΤΙΟΥ ΑΝΘΙΜΟΥ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ
ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1974

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΙΤΙΟΥ ΑΝΘΙΜΟΥ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1974

Ὁ Συγγραφεὺς

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κιτίου κ. Ἄνθιμος, μορφὴ δυναμικὴ καὶ ἀνιδιοτελής, λόγῳ τῆς στερρᾶς προσηλώσεως αὐτοῦ εἰς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ εἰς τὴν ἰδέαν τῆς Ἑνώσεως τῆς Κύπρου μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ἀξιολόγους καὶ πολυτίμους ἐνεργείας του πρὸς πραγμάτωσιν αὐτοῦ τοῦ πόθου τῶν Πανελλήνων, κατεδιώχθη ὑπὸ τοῦ Μακαρίου ὅσον οὐδεὶς ἕτερος.

Γνωστὸς ἀνὰ τὸ Πανελλήνιον διὰ τὰ πατριωτικά του αἰσθήματα, τὴν ἐντιμότητα καὶ εἰλικρίνειάν του, κατέστη σύμβολον εὐθύτητος καὶ ἀληθείας, τιμώμενος βαθύτατα ὑπὸ τῶν Ἑλληνοκυπρίων, ἰδίᾳ δὲ δι' ὅσα κατὰ καιροὺς ἐδήλωσεν ἢ ἐνήργησε διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ἐθνικὴν ὑπόθεσιν τῆς Κύπρου.

Εἰς τὰ σύντομα ἀπομνημονεύματά του, ἅτινα οὐδεμίαν ἀμφισβήτησιν ἐπιδέχονται, περιγράφει μὲ ἁπλότητα καὶ εἰλικρίνειαν ὡρισμένα γεγονότα τὰ ὁποῖα βοηθοῦν εἰς τὸ νὰ κατανοήσῃ τις πρόσωπα καὶ νὰ ἐκτιμήσῃ καταστάσεις.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἡ παροῦσα συγγραφὴ ἀναφέρεται εἰς τὸν τέως Ἀρχιεπίσκοπον Κύπρου Μακάριον Γ΄ Πρόεδρον τῆς «Κυπριακῆς Δημοκρατίας».Τὰ διαλαμβανόμενα ἀποτελοῦν ὡρισμένα στοιχεῖα ἀπὸ ὅσα ἠδυνήθην νὰ ὑπαγορεύσω ἀπὸ τῆς κλίνης τῆς ἀσθενείας μου. Σκοπός μου εἶναι, ν' ἀποκαλύψω καὶ παραδώσω εἰς τὴν Κοινὴν Γνώμην τὸν πραγματικὸν Μακάριον, τὸν ὁποῖον ἡ προπαγάνδα καὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸν καὶ δημόσιον χρῆμα τῆς ἀτυχοῦς Μεγαλονήσου μετεμόρφωσαν ὡς παρουσιάζεται εἰς τὰς εὐρείας λαϊκὰς μάζας.

Ὁ Μακάριος Κυκκώτης, μορφὴ ἐγωπαθής, δοξομανὴς καὶ ἀρχομανής, ἔγινεν αἰτία νὰ ναυαγήσουν τὰ ὄνειρα καὶ αἱ προσδοκίαι τοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ δι' ἕνωσιν μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος καὶ νὰ καταστῇ ἡ τάλαινα Κύπρος ἓν θνησιγενὲς κρατίδιον, ὅπου τὰ διάφορα συμφέροντα ἀπειλοῦν ταύτην διὰ τελικοῦ ἀφανισμοῦ. Ὁ κομμουνισμὸς ὑπὸ τὸν Μακάριον ἠνδρώθη εἰς τοιοῦτον σημεῖον, ὥστε τὸ ΑΚΕΛ «Κ.Κ.Κύπρου» νὰ θεωρῆται ὡς τὸ ἀρτιώτερον καὶ δυναμικώτερον κομμουνιστικὸν κόμμα τοῦ κόσμου, τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν.

Μέχρι σήμερον ἐσιώπησα. Ἐσιώπησα, διότι ἀνέμενον κάποιαν ἀνάνηψιν ... Ἀτυχῶς διεψεύσθη καὶ ἡ τελευταία ἐλπίς. Ἡ περαιτέρω σιωπή μου εἶναι πλέον ἀνεπίτρεπτος. «Καιρὸς τοῦ σιγᾶν καὶ καιρὸς τοῦ λαλεῖν», κατὰ τὴν Γραφήν.

Μὲ πόνον ψυχῆς ἀλλὰ καὶ μὲ βαθεῖαν συναίσθησιν τῆς πράξεώς μου ταύτης, παραδίδω τὴν παροῦσαν συγγραφὴν εἰς τὴν Κοινὴν Γνώμην, μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι διὰ ταύτης ἐξυπηρετοῦνται τὰ πραγματικὰ συμφέροντα τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας ὡς καὶ αἱ Ἐθνικαὶ ἐπιδιώξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ καὶ γενικώτερον τοῦ Ἔθνους ἡμῶν.

Ο ΜΕΓΑΣ ΘΕΑΤΡΙΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μετὰ τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος τοῦ Προέδρου τῆς οὕτω καλουμένης Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἐγνωρίσθημεν τὸ πρῶτον ὡς φοιτηταὶ εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Λόγῳ τῶν στενωτάτων φιλικῶν δεσμῶν μεθ' ὧν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς γνωριμίας μας συνεδέθημεν, ἐδόθη εἰς ἐμὲ ἡ εὐκαιρία νὰ παρακολουθήσω προσεκτικῶς ὡρισμένας λεπτομερείας τῆς ζωῆς του διὰ τῶν ὁποίων ἀπεδεικνύετο ἐναργῶς, ὅτι εἰς τὸ βάθος τοῦ εἶναί του καὶ τῆς ψυχῆς του ἐνυπῆρχον ἀπὸ τότε τὰ ψυχοφθόρα σπέρματα τοῦ ἐγωϊσμοῦ καὶ τὰ πονηρὰ καὶ ἀκάθαρτα πνεύματα τῆς φιλοδοξίας, ἅτινα ὑπὸ τὸ πρόσφορον ἔδαφος τῆς παροιμιώδους ἀφελείας καὶ ἀγαθότητος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ, ἐπικινδύνως ἀνεδείχθησαν καὶ ἐγιγαντώθησαν, ὥστε νὰ ὁδηγήσουν εἰς τὸ σημερινὸν βάραθρον τοῦ ὀλέθρου καὶ τὸν ἴδιον καὶ τὴν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου καὶ τὴν Ὀρθοδοξίαν καὶ ἐν γένει τὴν Ἐθνικὴν Κυπριακὴν ὑπόθεσιν.

1. Ἡ ἐν Ἀθήναις φοιτητικὴ ζωή του

Ὁ μικρὸς ναὸς τῶν Ταξιαρχῶν παρὰ τοὺς πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως, ὑπῆρξεν ἡ πρώτη ἐνορία εἰς τὴν ὁποίαν ἐτοποθετήθη ὡς Διάκονος ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Ὁ Ναὸς οὗτος καίτοι μικρός, ἐν τούτοις, χάρις εἰς τὴν ἐκεῖ θαυματουργικὴν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος, ὑπῆρξε διὰ τοὺς ἐφημερίους ἀρκούντως προσοδοφόρος, ἐν τούτοις ὁ ἐκ Παναγιᾶς Διάκονος Μακάριος Κυκκώτης, λόγῳ τῆς στενότητος τόσον τοῦ Ναοῦ ὅσον καὶ τῆς ἐνορίας δὲν ᾐσθάνετο ἀνέτως, ὁ Ναὸς δὲν ἦτο κατάλληλος πρὸς τὰ μέτρα του, διὰ τοῦτο καὶ ἐπεδίωξεν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς νὰ μετατεθῇ εἰς ἕτερον ἐπισημότερον καὶ ἀριστοκρατικώτερον ναόν. Καίτοι ἀποκρουστικῶς παράφωνος καὶ παντελῶς ἀδαὴς περὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικήν, κατορθώνει μὲ ἐπιδεξίους χειρισμοὺς νὰ ἑλκύσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ προϊσταμένου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Εἰρήνης ὁδοῦ Αἰόλου ἀειμνήστου Παπαβασιλείου Χούπη, ὁ ὁποῖος διὰ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐν τέλει κατορθώνει νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰς φιλοδόξους ἐπιθυμίας τοῦ ἐκ Παναγιᾶς Διακόνου Μακαρίου Κυκκώτη.
Εἰς τὸν ὡς ἄνω ναὸν ὑπηρετήσας καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν διάρ-

κειαν τῶν ἐν Ἀθήναις Θεολογικῶν του σπουδῶν, οὐδέποτε ἠκούσθη ἔστω καὶ ἅπαξ νὰ κηρύξῃ τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν τόπον τῆς διαμονῆς του κατ' ἀρχὰς ἐνοικίασεν δωμάτιον εἰς οἰκογενειακὴν οἰκίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κομνηνῶν ἀλλὰ μετ' ὀλίγον καιρὸν μετῴκησεν εἰς πολυτελὲς διαμέρισμα πολυκατοικίας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Χαριλάου Τρικούπη. Καὶ ἀργότερον εἰς ἑτέραν οἰκίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἰσαύρων, ἥτις ἠγοράσθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου καὶ ἐσχάτως ἐπωλήθη, τὸ δὲ προϊὸν διετέθη διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν γνωστῶν Τσεχοσλοβακικῶν ὅπλων. Κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας χάρις εἰς τὰς πλουσίας χρηματικὰς ἐνισχύσεις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου καὶ ἰδιαιτέρως ἐκ μέρους τοῦ ἡγουμένου Χρυσοστόμου, ἐνοικίαζε κατ' ἔτος ἐξοχικὴν κατοικίαν εἰς προάστιον τῶν Ἀθηνῶν διὰ νὰ διέρχεται ἀνέτως τὰς διακοπάς του, μακρὰν τοῦ θορύβου καὶ τῆς ὑπερβολικῆς ζέστης τῆς πολυταράχου Ἑλληνικῆς πρωτευούσης. Μετὰ τὴν συντριβὴν τῶν δυνάμεων τοῦ ἄξονος καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος, ὁ Μακάριος ἐπεχείρησε ταξίδιον εἰς Κύπρον διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ μετ' ὀλίγον κομίζων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἐπιδεικνύων κομπαστικῶς οὐχὶ εὐκαταφρόνητον ποσὸν χρυσῶν λιρῶν, δῶρον ἀσφαλῶς τοῦ σημερινοῦ ποδηγέτου τῶν ὀπαδῶν τοῦ ΑΚΕΛ καὶ κατ' ἐξοχὴν φορέως τῆς ἐν Κύπρῳ ὀργιαζούσης ἀνθελληνικῆς καὶ ἀνθενωτικῆς προπαγάνδας, ἡγουμένου τοῦ Κύκκου Χρυσοστόμου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμοριτοπολέμου, ὅτε ὁλόκληρος ἡ Ἑλλὰς ἐκινδύνευε νὰ τεθῇ ὑπὸ τὸν ἐπαχθῆ κομμουνιστικὸν ζυγόν, ἡμεῖς δὲ οἱ ἄγαμοι κληρικοὶ Θεολόγοι ἐπεστρατεύθημεν διὰ νὰ μεταβῶμεν εἰς Μακεδονίαν ὡς Ἱεροκήρυκες, οἱ μὲν δύο Κύπριοι κληρικοὶ Θεολόγοι, ἤτοι ὁ τότε Ἀρχιμανδρίτης Καλλίνικος Μαχαιριώτης ὡς καὶ ὁ ὑποφαινόμενος τότε Ἀρχιμανδρίτης Ἄνθιμος Μαχαιριώτης, πειθαρχοῦντες εἰς τὴν φωνὴν τῆς Πατρίδος ἐσπεύσαμεν ἐκεῖ ὅπου Αὐτὴ μᾶς ἐκάλεσεν, ὁ κύριος Μακάριος ἀντὶ νὰ μεταβῇ ὅπου ἐκλήθη νὰ ὑπηρετήσῃ τὸ Ἔθνος, ἵνα μὴ εὑρεθῇ ἀντιμέτωπος τῆς κομμουνιστικῆς θεωρίας, τὴν ὁποίαν, ὡς ἐσχάτως ἐδήλωσεν, ἐθεώρει ἀνέκαθεν ὡς συμβαδίζουσαν πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ναζωραίου, κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν καὶ μετῆλθε πᾶν ἀθέμιτον μέσον, ὥστε νὰ ἐπιτύχῃ διὰ τοῦ ἀειμνήστου καθηγητοῦ Ἀμίλκα Ἀλιβιζάτου, ὑποτροφίαν, διὰ μεταπτυχιακὰς σπουδὰς εἰς Ἀμερικήν, ὅπου ἐν καιρῷ νυκτὸς ἀνε-

χώρησεν ἀποφεύγων συγχρόνως καὶ ὑπηρεσίαν πρὸς τὴν δοκιμαζομένην Πατρίδα μας. Ποῖον πιστοποιητικὸν σπουδῶν ἐκόμισε μεθ' ἑαυτοῦ ἐπιστρέφων εἰς Κύπρον, ὁ ἴδιος μόνον δύναται νὰ γνωρίζῃ. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον δυνάμεθα ν' ἀναφέρωμεν ἐν προκειμένῳ εἶναι ὅτι, ὅταν μετὰ πάροδον ὀλίγων ἐτῶν ἐξόριστος εἰς τὰς ἐξωτικὰς Σεϋχέλλας προσέλαβε κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν συνεξορίστων αὐτοῦ, ἰδιαίτερον διδάσκαλον τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης. Τώρα ἐὰν εἷς ἀπόφοιτος Ἀγγλικοῦ Πανεπιστημίου χρειάζεται μεταπτυχιακῶς ἰδιαίτερα μαθήματα Ἀγγλικῆς, τοῦτο ἐπαφίεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἀναγνώστου.

2. — Ἀναρρίχησις Μακαρίου εἰς Μητροπολιτικὸν Θρόνον Κιτίου — Ἔναρξις Δυναστείας Κυκκωτῶν

Ἐν τῷ μεταξὺ καὶ καθ' ὃν χρόνον οἱ δύο προαναφερθέντες Κύπριοι Κληρικοί ἐσυνεχίζομεν τὰς ἐθνικὰς ὑπηρεσίας ἡμῶν εἰς τὰ προκεχωρημένα φυλάκια τῶν βορείων συνόρων, ὁ δὲ Μακάριος ἐποίει τὰς διατριβὰς αὐτοῦ ἐν Ἀμερικῇ, εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Μεγαλόνησον διεξήγοντο Μητροπολιτικαὶ ἐκλογαί. Διὰ τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Κιτίου δύο ὑπεβλήθησαν ὑποψηφιότητες, ἡ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Ἀνδρονίκου καὶ ἡ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ «σπουδάζοντος» Ἀρχιμανδρίτου Μακαρίου Κυκκώτη. Τὰ ἀνὰ τὴν νῆσον, τότε, ὑπάρχοντα τρωκτικὰ τῆς Μονῆς Κύκκου ὀσφρανθέντα εὐχάριστον κνίσσαν καλῶς περιποιηθέντος ψητοῦ σπεύδουν ἀμέσως, ὡς ἐκ συνθήματος, εἰς τὸ ἐν Λευκωσίᾳ Μετόχιον Κύκκου, τὸ Κέντρον τοῦτο τῆς κακοδαιμονίας τῆς Κύπρου, διὰ νὰ προσφέρουν τὰς «πολυτίμους» αὐτῶν συμβουλὰς περὶ τοῦ τὶ δέον γενέσθαι. Τότε, ὁ γέρων ἡγούμενος τῆς Μονῆς κυρτωμένος λόγῳ τῆς συνεχοῦς καὶ ἀενάου μελέτης, οὐχὶ τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἀλλὰ τῶν λογιστικῶν βιβλίων, ἐπειγόντως τοποθετεῖ «σημαδούραν» εἰς τὴν μακρὰν καὶ ἀτελεύτητον σειρὰν ἀριθμῶν τοῦ δοῦναι λαβεῖν του, κλείει ἑρμητικῶς τὸ «τελώνειον» σπεύδει εἰς τὸ Μέγα Συνοδικὸν ὅπου συνήθως μαγειρεύεται ἡ τύχη τῆς Κύπρου καὶ τοῦ Λαοῦ Της καὶ κατόπιν ἀνταλλαγῆς γνωμῶν καὶ ἀπόψεων, ἀποφασίζεται ἡ κίνησις τοῦ πολυπλόκου μηχανισμοῦ τῆς καλογηρικῆς προπαγάνδας καὶ προπαντὸς ἡ διάθεσις τοῦ πακτωλοῦ τῆς Μονῆς εἰς τὰ ἀναμένοντα τρωκτικὰ Αὐτῆς, πρὸς ἀρτιωτέραν ὀργάνωσιν τῆς

Μητροπολιτικῆς ἐκλογῆς. Πλημμυρίζουν, τότε, αἱ πόλεις καὶ τὰ χωρία ἀπὸ ἐγχρώμους καὶ ἐπιβλητικὰς φωτογραφίας τοῦ ἐν Ἀμερικῇ δῆθεν σπουδάζοντος γόητος. «Οὐρανοβάμονες» ρήτορες ἀναλαμβάνουν νὰ ἐξάρουν τὰς ἀνυπερβλήτους ἀρετάς του, νὰ ἐξυμνήσουν τὴν ἀρτίαν ἐπιστημονικήν του κατάρτισιν καὶ δὴ τὴν εὐχέρειάν του ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν γνῶσιν τῆς Ἀγγλικῆς! Ἀκόμη τὴν ρητορικήν του δεινότητα, τὴν ἐξωτερικὴν ἀριστοκρατικήν του ἐμφάνισιν, τὸ ἀέτιον βλέμμα του καὶ προπαντὸς τὴν καλλικέδαλον καὶ συναρπάζουσαν σπανίαν φωνήν του. Δὲν παρέλειψαν νὰ ἐξυμνήσουν τὸ εὐθυτενές του παράστημα, τὴν ἀτσαλάκωτον ἐνδυμασίαν του, τὴν δίκην ψωραλέας ἀλώπεκος περιποιημένην γενειάδα του. Καὶ οὕτω ὁ Μακάριος ἐκλέγεται ἢ μᾶλλον ἐξέρχεται νικητής, διὰ νὰ γράψῃ εἰς τὰ παλαιότερα τῶν ὑποδημάτων του καὶ ὑποτροφίας καὶ σπουδὰς χάριν τῶν ὁποίων ἐγκατέλειψεν ἐν ὥρᾳ ἐθνικοῦ κινδύνου τὴν Μητέρα Πατρίδα. Κατελθὼν ἐπειγόντως εἰς Κύπρον ἀναρριχᾶται εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Θρόνον Κιτίου, τὸν ὁποῖον ἐκλέϊσαν ἔξοχοι Ἱεράρχαι, τῶν ὁποίων τὴν μνήμην ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ ἐξηυτέλισε σήμερον διὰ δύο κατὰ πάντα γελοίων ὑποκειμένων, ἀναξίων καὶ κωμικῶν ρασοφόρων διορίσας τούτους ὡς «Ἐπισκόπους». Τοῦ ἐγωπαθοῦς Μακαρίου «καταλαβόντος» τὸν Μητροπολιτικὸν Θρόνον Κιτίου, ἄρχεται ἡ δυναστεία τῶν Κυκκωτῶν καὶ τὸ δρᾶμα τῆς Κύπρου, τὸ ὁποῖον ὁπωσδήποτε θὰ κατέληγεν εἰς τὴν σημερινὴν ἐθνικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν τραγῳδίαν, πρὸ τῆς ὁποίας ἐνεοὶ καὶ δακρύοντες ἱστάμεθα σήμερον, ὅσοι τοὐλάχιστον παραμένομεν πιστοὶ εἰς τὰς ἑλληνοχριστιανικὰς παραδόσεις τῆς ἀθανάτου φυλῆς μας.

3. — Αἱ πρῶται μετὰ τὴν ἀναρρίχησιν αὐτοῦ εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Θρόνον θεαματικαὶ ἐνέργειαι.

Ἀθεραπεύτως φιλόδοξος καὶ ὑπεράγαν ἐγωϊστής, ὁ νέος Μητροπολίτης Κιτίου, ἐπιχειρεῖ τὴν πρώτην θεαματικὴν ἐπίσκεψιν εἰς Ἀθήνας καὶ ἵνα προφανῶς διασκεδάσῃ τὴν δημιουργηθεῖσαν θλιβερωτάτην ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν ἐπροκάλεσεν ἡ ἐν ὥρᾳ σοβαρωτάτου διὰ τὸ Ἔθνος κινδύνου ἀπροσδόκητος φυγὴ αὐτοῦ εἰς Ἀμερικήν, ἀναχωρεῖ αὐθη-

μερὸν φέρων ἐπὶ τοῦ στήθους ἐγκόλπιον καὶ σταυρόν, ἐπιρριπτάριον δὲ διὰ νὰ καλύπτῃ τὴν ἐν χρῷ κεκαρμένην κόμην τῆς ὑψιπετοῦς κεφαλῆς του, εἰς τὰ προκεχωρημένα φυλάκια τῶν βορείων συνόρων, διὰ νὰ προσφέρῃ ἀφειδῶς καὶ γενναιοδώρως τὰς ἁγίας του εὐλογίας εἰς τὸν μαχόμενον εἰσέτι ἐναντίον τοῦ ἀθέου κομμουνισμοῦ γενναῖον Ἑλληνικὸν στρατόν. (Ἰδὲ «ΣΠΙΘΑ» ἀριθμ. φυλ. 361.) Εἰρήσθω δὲ ἐν παρόδῳ, ὅτι ἡ ἐνέργεια αὕτη ἥτις ἐγένετο κυρίως διὰ τὸν ἀνωτέρω ἐκτεθέντα σκοπόν, θὰ θεωρηθῇ μετ' ὀλίγον ὡς ὑψίστης σημασίας ἐθνικὴ προσφορὰ ἐκ μέρους τῶν τρωκτικῶν τῆς Μονῆς Κύκκου, εἰς μίαν ἄλλην περίπτωσιν τὴν ὁποίαν θ' ἀναφέρωμεν κατωτέρω. Δευτέρα μετὰ τὴν πρώτην θεαματικὴν ἐνέργειαν Μακαρίου, ἦτο ἡ ἐπίσκεψις καὶ πάλιν αὐτοῦ εἰς τὴν ἑλληνικὴν πρωτεύουσαν, ὅπου μεταξὺ ἄλλων παραγόντων συνηντήθη καὶ μετὰ τῶν ἐν Ἀθήναις διαμενόντων, τοῦ ἐν ἐξορίᾳ διακεκριμένου Ἕλληνος πατριώτου καὶ πρώην πολιτευτοῦ Σάββα Λοϊζίδη καὶ Κύρου Κύρου, οἵτινες διὰ πρώτην φορὰν εἰσηγοῦνται τὴν διεξαγωγὴν ἐν τῇ νήσῳ τοῦ Ἑνωτικοῦ Δημοψηφίσματος (γενομένου τὴν 15ην Ἰανουαρίου 1950) τὴν ὁποίαν ὁ Μακάριος προέβαλεν ὡς ἔμπνευσιν ἰδικήν του.

4. — Ἡ Ἐκλογή μου ὡς Μητροπολίτου Κιτίου.

Εὐθὺς ὡς ὁ Μακάριος ἀνέλαβε τὸ πηδάλιον τοῦ Προκαθημένου τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ἐδημιουργήθη, ὡς ἦτο φυσικόν, θέμα διαδοχῆς εἰς τὸν χηρεύσαντα Μητροπολιτικὸν Θρόνον Κιτίου. Ὁ Μακάριος, καθαρῶς διὰ λόγους προσωπικούς, ἀποβλέπων εἰς ἐμὲ οὐ μόνον ὡς τὸν θερμὸν συμπαραστάτην καὶ εἰλικρινῆ βοηθὸν εἰς τὸ δύσκολον ποιμαντορικὸν ἔργον του, ἀλλὰ καὶ ὡς τὸ τυφλὸν καὶ ἄβουλον ὄργανον, ὡς ἐσφαλμένως ἐνόμισεν ὅτι τάχα θὰ ἠκολούθουν πάντοτε τυφλῶς καὶ ἀνεξετάστως τὰς θεαματικὰς καὶ δημοκοπικὰς ἀποφάσεις καὶ ἐνεργείας του, ρίπτει ὑπὲρ ἐμοῦ περιτέχνως τὸ σύνθημα. Φαίνεται ὅμως ὅτι αὐτὴν τὴν φορὰν ὁ κυκκώτικος πακτωλὸς παραμένει κλειστός. Ὁ κυρτωμένος ἡγούμενος ἥσυχος ἐξακολουθεῖ τὸ θεάρεστον ἔργον του. Ἀνοίγει τὰ λογιστικά του βιβλία, ἐξετάζει τὸ δοῦναι καὶ λαβεῖν του, ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸ δοῦναι καὶ προσθέτει εἰς τὸ λαβεῖν, ἐπικαλεῖται τὴν βοήθειαν

τῶν πατέρων Χριστοφόρου καὶ Παναρέτου, ἐφαρμόζουν ἀπὸ
κοινοῦ τὴν μέθοδον τῆς ἀναγωγῆς εἰς τὴν μονάδα, καθορί-
ζουν τὸ ἐπιτόκιον, εὑρίσκουν τόκους, ἀφαιροῦν ἢ προσθέ-
τουν εἰς τὸ κεφάλαιον, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων τοὺς τό-
κους ἐπὶ τῶν τόκων καὶ... κλάψατε ὀφειλέται, ὅσοι δὲν ἀνή-
κετε εἰς τὰ τρωκτικὰ τῆς Μονῆς.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ προεκλογικὸς ἀγὼν συνεχίζεται
ἀμείλικτος καὶ σκληρός. Τότε μόλις εἶχον μετατεθῆ, ἐντολῇ
τῆς Θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας στρατοῦ, ἐκ τῶν βορείων συν-
όρων εἰς τὴν ἀνακτορικὴν φρουρὰν τῆς Ἑλλην. Πρωτευού-
σης καὶ Τατοΐου καὶ οὔτε κἂν κατώρθωσα νὰ ἀπαλλάξω τοὺς
πόδας μου ἀπὸ τὸ καταθλιπτικὸν βάρος τῶν στρατιωτικῶν
ἀρβυλῶν, ὅτε μία πρόσκλησις ἀπὸ ξενοδοχεῖον τῆς ὁδοῦ
Πανεπιστημίου ἐκ μέρους ἐκλογικοῦ παράγοντος ἐκ Λε-
μεσοῦ — τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀναφέ-
ρωμεν — μὲ ὡδήγησε πρὸς συνάντησίν του. Ὁ ἐν λόγῳ
παράγων, ἤρχισε νὰ μοῦ ὁμιλῇ περὶ τῶν δυσκολιῶν τοῦ ἀ-
γῶνος καί, ὅτι διὰ τὴν αἰσίαν ἔκβασιν τούτου θὰ ἐχρειάζετο
ἐκ μέρους μου ἐνίσχυσις οἰκονομική. Μόλις ἀντελήφθην
περὶ τίνος ἐπρόκειτο ἀπήντησα ὡς ἑξῆς: «Κύριε τάδε, οὐ-
δεμίαν ὑποψηφιότητα ἔθεσα προσωπικῶς καὶ οὐδὲν ἐνδια-
φέρον ἐπέδειξα διὰ τὴν ἐκλογήν μου ὡς Μητροπολίτου Κι-
τίου. Χρήματα δὲν ἔχω, ἀλλὰ καὶ ἐὰν εἶχον δὲν θὰ ἤμην δια-
τεθειμένος νὰ ἐξαγοράσω συνειδήσεις καὶ νὰ ἐπέμβω κατὰ
αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ». Καὶ ἔφυγα.
Ὁ ἀγὼν ἐσυνεχίσθη διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς ἐπιτυχίαν μου,
πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐνεποίησεν εἰς ἐμὲ φοβεροὺς δισταγμοὺς
κατὰ πόσον θὰ ἠδυνάμην ν' ἀναλάβω εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ὤμους
μου τόσον ὑψηλὸν καὶ δύσκολον λειτούργημα.

Τοὺς ἐνδοιασμούς μου ὅμως διεσκέδασεν ἡ σκέψις, ὅτι ἐν
τῷ προσώπῳ τοῦ Μακαρίου θὰ εὕρισκον τὸν θερμὸν συμπα-
ραστάτην καὶ βοηθὸν εἰς τὸ ποιμαντορικὸν ἔργον μου. Καὶ
οὕτω κατελθὼν εἰς Κύπρον ἐχειροτονήθην καὶ ἐνεθρονίσθην
Μητροπολίτης Κιτίου.

Κατάπληξιν ὅμως μοὶ ἐνεποίησεν ἐξ ἀρχῆς ἡ σωρὸς τῶν
παντοειδῶν ἐρειπίων, τὰ ὁποῖα ἐδημιούργησεν ἡ μακρὰ
χηρεία τῆς Μητροπόλεως ἀλλὰ καὶ ἡ ἀδιαφορία καὶ ἀβελ-
τηρία τοῦ προκατόχου μου, ὅστις οὐδὲν ἔπραξε διὰ τὴν
βελτίωσιν, ἔστω καὶ ἐπ' ἐλάχιστον, τῶν πνευματικῶν καὶ οἰ-

κονομικῶν ἀναγκῶν τῆς Μητροπόλεως. Χωρία ἄνευ ἱερέως, θεῖον κήρυγμα ἀνύπαρκτον σχεδόν, κατηχητικὰ σχολεῖα ἐν ὑποτυπώδει καταστάσει. Ἑτοιμόρροπον τὸ οἴκημα τῆς Μητροπόλεως Λάρνακος ἐστερεῖτο καὶ αὐτῶν τῶν στοιχειωδῶν ἀναγκῶν διὰ τὴν διαμονὴν τοῦ Μητροπολίτου καὶ τὴν στέγασιν τῶν Γραφείων αὐτῆς. Εἰς Λεμεσόν, ὡς οἴκημα διαμονῆς τοῦ Μητροπολίτου καὶ Γραφεῖα, ἐχρησιμοποιοῦντο τρεῖς πεπαλαιωμέναι ἀποθῆκαι ἀνήκουσαι εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Καθολικῆς. Ἄδεια σχεδὸν τὰ ταμεῖα ἐδημιούργουν προϋποθέσεις, ὅτι διὰ τὴν στοιχειώδη συντήρησιν τῆς Μητροπόλεως ἐχρειάζετο μακρὰ καὶ ἀδιάκοπος ἐργασία, προπαντὸς δὲ οἰκονομικὴ περισυλλογή. Αὐτὰ τὰ δύο στοιχεῖα τὰ ὁποῖα ἤμην ὑποχρεωμένος νὰ ἐφαρμόσω, ἔδωσαν τὴν εὐκαιρίαν εἰς ἀνωνύμους καλοθελητάς, νὰ διαδίδουν ὅσα εἰς βάρος μου διέδωσαν περὶ δῆθεν φιλαργυρίας καὶ ἀδιαφορίας μου ὅσον ἀφορᾶ τὸ ἔργον τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον καὶ πρὸς τὰ στερούμενα ἄτομα τῶν οἰκογενειῶν τοῦ ποιμνίου μου. Εἰργάσθην ὁμολογουμένως σκληρῶς. Ἐχειροτόνησα κληρικούς, ἐκαλλιέργησα τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀνέδειξα κληρικοὺς Ἱεροκήρυκας, τὰ κατηχητικὰ σχολεῖα ἐλειτούργησαν εἰς ὅλην τὴν Ἐπαρχίαν μου. Ἀνήγειρα τὰ δύο Μητροπολιτικὰ Οἰκήματα Λάρνακος καὶ Λεμεσοῦ, τὸ Γυμνάσιον Λάρνακος παρὰ τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ἁγίου Γεωργίου - Κοντοῦ, τὸ Διανέλλειον Ὀρφανοτροφεῖον καὶ τὴν Τεχνικὴν Σχολήν, τὸ ξενοδοχεῖον SUN HALL, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ σήμερον διὰ τὴν πόλιν τῆς Λάρνακος λαμπρὸν αὐτῆς κόσμημα. Δύο τετραπλοκατοικίας ἐν Λευκωσίᾳ, δύο τετραπλοκατοικίας ἐν Λεμεσῷ, Οἴκημα εἰς τὸ Κέντρον τῆς πόλεως, περικαλλεῖς Ἱεροὺς Ναοὺς ὡς ὁ Ἱερὸς Ναὸς Καθολικῆς Λεμεσοῦ, Ἁγίας Ζώνης Λεμεσοῦ, Ἁγίου Νικολάου Λεμεσοῦ, Ἁγίου Ἰωάννου Λεμεσοῦ, Ἁγίας Βαρβάρας Ζακακίου, Ἁγίου Νικολάου Λάρνακος, Ἁγίας Φωτεινῆς Ἀναφωτίας καὶ ἄλλους, Κατηχητικὰς αἰθούσας εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς Ναούς. Ἐπίσης παιδικὴν ἐξοχὴν παρὰ τὴν Ἱερὰν Μονὴν Σταυροβουνίου διὰ τὰ ἄπορα παιδιὰ Λάρνακος, συγχρόνους ἐξοχικὰς ἐγκαταστάσεις δυνάμεως 100 κλινῶν εἰς Σαΐτταν διὰ τὰ παιδιὰ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων Λεμεσοῦ καὶ Λάρνακος. Ἠγόρασα οἰκόπεδον ἐν Λεμεσῷ τὸ ὁποῖον σήμερον εἶναι ἀξίας πέραν τῶν 300.000 λιρῶν. Ἐφύτευσα ἀμπελῶνας εἰς Κουκᾶν, Μονάγρι, Ἀσώματον καὶ τὸ μέγα ἀγρόκτημα εἰς

τὴν περιοχὴν Ἀκρωτηρίου ἀξίας περίπου 2.000.000 λιρῶν. Ἀξίζει νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα, ὅτι ὅταν ἐζήτησα ἀπὸ τὸ κτηματολόγιον Λεμεσοῦ τὴν τιτλοποίησιν τοῦ ὡς ἄνω ἀγροκτήματος, ἡ ἀπάντησις ἦτο ἀρνητικὴ διότι ἡ Μητρόπολις δὲν διέθετε τὰ ἀπαραίτητα στοιχεῖα ἰδιοκτησίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων θὰ διενεργεῖτο ἡ τιτλοποίησις αὕτη. Ὁ Θεὸς ὅμως, ὁ ὁποῖος διευθύνει καὶ κυβερνᾷ τὸν κόσμον, ὡδήγησε τὰ βήματά μου εἰς μίαν ἐρειπωμένην ἀποθήκην πλησίον τῶν γραφείων τῆς Μητροπόλεως ἐν Λεμεσῷ, ὅπου εἰς σωροὺς παλαιῶν ἐγγράφων ἀνεκάλυψα μεμβράνην συνημμένην ἐπὶ χωρομετρικοῦ σχεδίου, τὸ περιεχόμενον τῆς ὁποίας ἀφεώρα συμφωνίαν γενομένην ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Κιτίου Κυρίλλου καὶ τοῦ τότε Βρεττανοῦ ἀρχιδασονόμου BOVIL, περὶ τῆς κυριότητος τῆς ἐκτάσεως αὐτῆς ἀνερχομένης εἰς 7.500 στρεμμάτων εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Κιτίου. Σημειωτέον ἐνταῦθα, ὅτι μετὰ τὴν ὑποβολὴν εἰς τὸ κτηματολόγιον τῶν ὡς ἄνω στοιχείων καὶ τὴν δυνάμει τούτων ἐξασφάλισιν τοῦ κτήματος τούτου, ὁ μετέπειτα ἐκτελεσθεὶς λόγῳ τῆς προδοτικῆς του στάσεως ὑπὸ τῆς ΕΟΚΑ, δικηγόρος τῆς Λεμεσοῦ Πελαγίας, προσέφερεν ὡς μεσίτης 7.000 λιρῶν διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ κτήματος. Ἐπειδὴ δὲν εἶχον κἂν ἐπισκεφθῇ τὴν περιοχὴν ταύτην ἐθεώρησα σκόπιμον νὰ ἐρωτήσω τὸν ἐσχάτως παρουσιαζόμενον ὡς ἄριστον σὺν τοῖς ἄλλοις οἰκονομολόγον κ. Μακάριον, κατὰ πόσον θὰ ἔπρεπε νὰ δεχθῶ τὴν προσφορὰν ταύτην. Οὗτος μὲ παρώτρυνε ν' ἀποδεχθῶ τὴν προσφορὰν καὶ νὰ ἐκποιήσω τὰς 7.500 στρέμματα ἐντὶ τοῦ ποσοῦ τῶν 7.000 λιρῶν. Πρὶν ἢ ἀποφασίσω ἐθεώρησα σκόπιμον νὰ ἐπισκεφθῶ προσωπικῶς τὴν περιοχὴν καὶ ἀναλόγως τῶν ἐντυπώσεων ἃς θὰ ἀπεκόμιζον νὰ ἀποφασίσω. Ὅταν ἀντίκρυσα τὰς ἀπεράντους ἐκτάσεις, αἱ ὁποῖαι ἠδύναντο ἄριστα νὰ μετατραποῦν εἰς ἕνα τεράστιον ἀγρόκτημα, ἀπεφάσισα ἀντὶ τῆς εὐθηνωτάτης ἐκποιήσεως νὰ προβῶ εἰς διατρήσεις δι' ἀνακάλυψιν ὑπογείων ὑδάτων διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τούτων. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐματαιώθη, διότι ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Βρεττανικὴ Κυβέρνησις διὰ σκοποὺς στρατιωτικοὺς προέβη εἰς τὴν ἀπαλλοτρίωσιν 2.500 στρεμμάτων τῆς ἐκτάσεως ἥτις προωρίζετο διὰ τὴν ὡς ἄνω ἀξιοποίησιν. Κατόπιν συζητήσεων διεξοδικῶν καὶ ἐπιμόνων, κατωρθώθη νὰ εἰσπράξῃ ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Κιτίου καὶ μάλιστα ἐν καιρῷ ἀγῶνος 120.

000 λιρῶν ὡς ἀξίαν τῆς ἀπηλλοτριωθείσης γῆς. Ἡ προσοχή μου ἐστράφη τότε πρὸς τὴν ὑπόλοιπον περιοχήν, ὅπου κατόπιν προσωπικῶν μόχθων καὶ ἀγώνων ἐδημιουργήθη τὸ ἀγρόκτημα τῆς Μητροπόλεως Κιτίου τὸ ὁποῖον σήμερον δύναται νὰ προσφέρῃ ὅ,τι χρειάζεται διὰ τὴν πραγματοποίησιν φιλανθρωπικῶν σκοπῶν.

5. — Αὐτὸς ὁ Μακάριος . . .

Ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1951 μέχρι καὶ τοῦ 1954 αἱ σχέσεις ἡμῶν μετὰ τοῦ Μακαρίου, δύναμαι νὰ εἴπω, ὅτι ὑπῆρξαν καθ' ὅλα ἁρμονικαί. Δύο ὅμως γεγονότα τὰ ὁποῖα ἐσημειώθησαν μεταξὺ τοῦ 1954 - 1955, ὅτε ἤρχισεν ὁ ἀγών, συνετέλεσαν ὥστε νὰ διαρραγῇ ὁ φιλικὸς δεσμὸς διὰ τοῦ ὁποίου συνεδέθημεν καὶ νὰ δημιουργηθῇ εἰς τὰ βάθη τοῦ εἶναί μου ἡ ἀμφιβολία κατὰ πόσον οὗτος διεκήρυττεν εἰς τὸν Λαὸν τὴν ἀλήθειαν, σχετικῶς μὲ τοὺς σκοποὺς τοῦ Ἑνωτικοῦ ἀγῶνος, ὁ ὁποῖος ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἤρχιζε καὶ κατὰ πόσον οὗτος διετήρει ἀπαρασάλευτον πίστιν πρὸς τὴν ὕπαρξιν τοῦ Θεοῦ, τὸν ὁποῖον δῆθεν ἐξεπροσώπει, ὡς προκαθήμενος τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας. Περὶ αὐτῶν θὰ ὁμιλήσουν τὰ δύο κάτωθι γεγονότα τὰ ὁποῖα εἶμαι ὑποχρεωμένος μετὰ παρρησίας νὰ ἀποκαλύψω πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Κυπριακὸν Λαόν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ Πανελλήνιον καὶ γενικῶς urbi et orbi, διὰ νὰ γνωσθῇ τί ἐκρύπτετο ὄπισθεν τῆς ὡραίας ἐξωτερικῆς ἐμφανίσεώς του καὶ τί οὐσιαστικῶς ἐπρέσβευεν ἐν σχέσει μὲ τοὺς σκοποὺς τοῦ ἡρωϊκοῦ ἀγῶνος τῆς ΕΟΚΑ ὡς καὶ ποῖαι εἶναι αἱ θρησκευτικαὶ αὐτοῦ πεποιθήσεις.

Εὑρισκόμενοι ἡμέραν τινὰ εἰς τὴν περιοχὴν Καντάρας εἰς τὴν ὀροσειρὰν Πενταδακτύλου καὶ καθήμενοι ἐπὶ κορυφῆς λόφου, ἔχοντες δὲ πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν κάτωθι ἡμῶν ἐκτεινομένην ἀχανῆ πεδιάδα τῆς Μεσαορίας, αἴφνης ἠκούσαμεν τὸν σημερινὸν Πρόεδρον τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας κύριον Μακάριον νὰ λέγῃ καὶ τὰ ἑξῆς συγκλονιστικὰ καὶ ἀνήκουστα: «Εἰς ποῖον παράδεισον θὰ μετετρέπετο ἡ Κύπρος, ἐὰν ἀντὶ τῆς ἑνώσεως ἐβαδίζομεν πρὸς τὴν ἀνεξαρτησίαν!» Παρόντες ἦσαν ὁ σημερινὸς διοικητὴς τοῦ συνεργατισμοῦ Ἀνδρέας Ἀζίνας, ἡ σύζυγος αὐτοῦ, ὁ αἰδεσιμώτατος ἐφημέριος τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Βαρωσίων Παπᾶ

Μιλτιάδης καὶ ἡ πρεσβυτέρα αὐτοῦ. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐὰν
ἤθελον ἐρωτηθῆ, ὁ μὲν Ἀνδρέας Ἀζίνας διὰ λόγους προσω-
πικοὺς θὰ ἀπέφευγεν ἴσως νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ'
ἡ σύζυγος αὐτοῦ, ἥτις ἔτυχε παρὰ τῶν γονέων αὐτῆς χρι-
στιανικῆς ἀγωγῆς, δὲν θὰ δυνηθῇ διὰ λόγους συνειδήσεως
νὰ μὴ ἐπιβεβαιώσῃ τὴν ἀλήθειαν ταύτην.

Αἰσθάνομαι δισταγμοὺς νὰ ἀναφέρω ἐνταῦθα, ἓν δεύτερον
γεγονός, τὸ ὁποῖον συνέβη εἰς Μέσα Ποταμόν, ἐνώπιον τῶν
ἰδίων προαναφερθέντων προσώπων ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ δια-
κόνου Εὐέλθοντος ἀδελφοῦ τοῦ Παπᾶ Μιλτιάδη, τὸ ὁποῖον
ἐδημιούργησε μέσα μου σοβαρὰς ἀμφιβολίας ὅσον ἀφορᾷ
τὴν καθαρότητα τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων τοῦ Μα-
καρίου. Χάριν ὅμως τῆς Ἱστορίας εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ
περιγράψω τὸ γεγονὸς διὰ νὰ γνωρίσῃ ὁ Ἑλληνισμὸς εἰς
ποῖον θρησκευτικὸν ἡγέτην καὶ Ἐθνάρχην ὁλοψύχως ἀφω-
σιώθη καὶ ὁλοψύχως ἀνέθεσεν, ὡς τοῦ ἑνὸς καὶ μόνου ἀναν-
τικαταστάτου ἡγέτου, τὰς θρησκευτικὰς καὶ ἐθνικὰς αὐ-
τοῦ προσδοκίας! Καθήμενοι κατὰ γῆς, παρὰ τὸν γραφικὸν
καταρράκτην τοῦ Μέσα Ποταμοῦ καὶ ἐνῷ εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ
γευματίσωμεν, ἀντὶ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἐπικλήσεως πρὸς εὐ-
λογίαν τῶν ἐδεσμάτων, οὗτος ἠρώτησε κατὰ πόσον εἴμεθα
διατεθειμένοι νὰ παρακολουθήσωμεν πείραμα «πνευματισμοῦ»,
εἰς τὰ μυστικὰ τοῦ ὁποίου ἐμυήθη προφανῶς κατὰ τὴν πο-
λυδάπανον αὐτοῦ ἐπίσκεψιν εἰς Ἰνδίας. Κατόπιν σιωπηλῆς
συγκαταθέσεως τῶν συνδαιτημόνων, οὗτος συγκεντροῦται,
περιέρχεται εἰς κατάστασιν ἐκστάσεως, ὁπότε ἀρχίζει τὸ
ἔμπροσθεν αὐτοῦ πινάκιον φαγητοῦ νὰ ὑψοῦται καὶ νὰ αἰω-
ρῆται εἰς τὸ κενὸν ταλαντευόμενον. Φαίνεται ὅτι τὰ δαιμόνια
τὰ ὁποῖα ἐπεκαλέσθη, δὲν ἠννόουν νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ
πρόσφορον ἔδαφος τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ. Τοῦ-
το δὲ ἐξεδηλώθη διὰ μορφασμῶν καὶ ἐκτινάξεως τῶν χει-
ρῶν αὐτοῦ, συνοδευομένων καὶ ὑπὸ ἀπεγνωσμένων κραυγῶν
«πίσω - πίσω - πίσω!!!» Ἀκολούθως τὸ πινάκιον ἐπανατοπο-
θετήθη εἰς τὴν προτέραν του θέσιν καὶ ἡ ἠρεμία εἰς τὴν ψυ-
χὴν αὐτοῦ ἀποκατεστάθη, διὰ νὰ συνεχίσῃ ὅμως τώρα μὲ
ἓν δεύτερον πείραμα ὑπνωτισμοῦ.

Ὡς ὑποκείμενον τοῦ ὑπνωτισμοῦ ἐχρησιμοποίησε τὸν Διά-
κονον Εὐέλθοντα τὸν ὁποῖον διὰ τῶν γνωστῶν μεθόδων τῶν
ὑπνωτιστῶν κατώρθωσε πράγματι νὰ ὑπνωτίσῃ καὶ νὰ θέσῃ
τοῦτον ὑπὸ τὸν ἀπόλυτον ἔλεγχον τῶν διαταγῶν του! Ἀντι-

παρέρχομαι τὰς λεπτομερείας καὶ διερωτῶμαι κατὰ πόσον δραστηριότητες ὡς αἱ ἀνωτέρω συμβιβάζονται πρὸς τὴν ἰδιότητα οἱουδήποτε ἱερωμένου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον περίεργον γεγονός, διερωτῶμαι κατὰ πόσον ὁ τότε Ἐθνάρχης Μακάριος, ἐπίστευεν εἰς τὸ ἰδανικὸν τῆς Ἑνώσεως, ὅταν ἐκάλει εἰς Κύπρον τὸν φλογερὸν ἐκεῖνον ἀγωνιστὴν καὶ θρυλικὸν Διγενῆν, διὰ νὰ ἡγηθῇ τοῦ ἐνόπλου ἀγῶνος τῆς Κύπρου, σκοπὸς τοῦ ὁποίου ἦτο ἡ πραγμάτωσις τοῦ προαιωνίου πόθου τοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ, τῆς Ἑνώσεως μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος, ἢ ἡ ἐνέργεια αὕτη ἀπετέλει ἀπάτην καὶ ἐμπαιγμὸν πρὸς ἱκανοποίησιν ἐνδομύχων ἐπιθυμιῶν καὶ ἐγωϊστικῶν ἀπαιτήσεών του, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Κύπρου ἥτις θὰ τοῦ προσεπόριζε διὰ βίου καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ κοσμικοῦ ἄρχοντος. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ δεύτερον γεγονός, ἡ σημερινὴ πολιτεία του καὶ ἡ ὑπ᾿ αὐτοῦ ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ καταπάτησις τῶν Ἱερῶν Κανόνων, ἡ κατάργησις τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας μας, ἡ παρανόμως καὶ ἀντικανονικῶς συγκληθεῖσα ὑπ᾿ αὐτοῦ καὶ αὐτοκληθεῖσα «Μείζων καὶ ὑπερτελὴς Σύνοδος», ἡ ἀσεβεστάτη συμπεριφορὰ αὐτοῦ ἔναντι τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἡ διὰ τοῦ ξίφους τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας καταδίωξις τῶν συνοδικῶν Μητροπολιτῶν, ἡ διὰ τούτου διάλυσις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἡ ἐτσιθελικὴ κατάληψις τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ ἡ ἀντικανονικὴ διαίρεσις τούτων, ἡ πραξικοπηματικὴ συμπλήρωσις τῶν Μητροπόλεων διὰ ψευδεπισκόπων, ἀποτελοῦν ἀναμφισβήτητον γεγονὸς ὅτι οὗτος ἔχει ἀπωλέσει ὁριστικῶς, οὐ μόνον τὴν ἐθνικήν, ἀλλὰ καὶ τὴν θρησκευτικήν του συνείδησιν, κυβερνώμενος ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὑπὸ τῶν δαιμόνων τῆς φιλοδοξίας, οἵτινες ὑπέταξαν τὴν θέλησιν καὶ κατέλαβον ὁλοσχερῶς τὴν καρδίαν του.

Ὅτι τὰ δύο, ὡς ἀνωτέρω, ἀναφερθέντα γεγονότα, ἤτοι τὸ τῆς Καντάρας ὡς καὶ τὸ ἐπακολουθῆσαν μετὰ τὴν ἐξορίαν τῶν Σεϋχελλῶν γεγονὸς τῶν δηλώσεων τοῦ Μακαρίου πρὸς τὴν Βαρβάραν Κάσλ (Σεπτέμβριος τοῦ 1958) ἐδημιούργησαν ἐντός μου τὴν πεποίθησιν, ὅτι ὁ Μακάριος ἦτο ἕτοιμος χάριν μιᾶς ἀνεξαρτήτου Κύπρου νὰ θυσιάσῃ τὴν Ἕνωσίν της μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος, τοῦτο ἐφανέρωσα εἰς ὁμιλίαν μου τὴν ὁποίαν ἐξεφώνησα εἰς Ἐθνικόφρον Σωματεῖον Λεμεσοῦ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τοῦ Ἑνωτικοῦ Δημοψηφίσματος τῆς 15 Ἰανουα-

ρίου 1950 καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν ἐνώπιον πολλῶν ἑκατοντάδων ἐνωτικῶν ἐξεδήλωσα ὡς ἑξῆς τὴν εἰς τοῦτο ἀντίθεσίν μου.

«Ἐφ' ὅσον αἷμα Ἑλληνικὸν ἐπότισε δαψιλῶς τοὺς κάμπους καὶ τὰ βουνὰ τῆς ἀγωνιζομένης ἰδιαιτέρας πατρίδος μας καὶ ἐφ' ὅσον ἐστήθησαν ἀγχόναι καὶ ἔπεσαν νεκροὶ καὶ ἐδημιουργήθησαν ἥρωες ἐν ὀνόματι τῆς Ἑνώσεως μὲ τὴν Μητέρα Ἑλλάδα, οὐδεὶς ἐδικαιοῦτο, ὅσον ὑψηλὰ καὶ ἐὰν ἵσταται, ν' ἀλλάξῃ πορείαν πλεύσεως καὶ γραμμῆς, ἐκτὸς ἐὰν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐρωτηθοῦν καὶ δώσουν τὴν συγκατάθεσίν των οἱ ἡρωϊκοί μας νεκροί». Προσέτι θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ σημειώσωμεν κατωτέρω, ὅτι εὐθὺς μετὰ τὰς δηλώσεις ἐκείνας, αἵτινες ἀπετέλουν τὴν φοβερωτέραν προδοσίαν τοῦ Ἑνωτικοῦ ἀγῶνος καὶ εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὰς Συμφωνίας Ζυρίχης - Λονδίνου, μετέβην πάραυτα εἰς Ἀθήνας πρὸς συνάντησιν τοῦ Μακαρίου τὸν ὁποῖον εὗρον ἐν φοβερᾷ ἀπογνώσει μέχρι τοῦ σημείου νὰ δηλώσῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ ν' αὐτοκτονήσῃ. Δηλαδὴ εἰς παρατήρησίν μου διατί νὰ προβῇ εἰς τὴν ἄνω τοιαύτην δήλωσιν ἐρήμην τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ καὶ ἰδίως τοῦ ἡγέτου τοῦ Ἑνωτικοῦ ἀγῶνος στρατηγοῦ Γεωργίου Γρίβα-Διγενῆ ὡς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἀπήντησε, ἐπὶ λέξει: «Θ' αὐτοκτονήσω»! Ἀφοῦ προσεπάθησα νὰ διασκεδάσω τὴν ἀπελπιστικὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρέθη, μετέβην πρὸς συνάντησιν τοῦ τότε Πρωθυπουργοῦ κ. Κ. Καραμανλῆ, ὁ ὁποῖος ἐν ἐξάλλῳ ὀργῇ μοῦ εἶπε τὰ ἑξῆς: «Ἐὰν ὁ Μακάριος ἤθελε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Ἕνωσιν χάριν τῆς ἀνεξαρτησίας, διατί δὲν ἐνημέρωσε προηγουμένως τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ἡ ὁποία ἠδύνατο δι' ἐνεργειῶν αὐτῆς νὰ ἐπιτύχῃ ἀνάλογα ἀνταλλάγματα;». Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ἔναντι τοῦ θέματος τῆς ἑνώσεως προδοτικὴ αὐτὴ στάσις τοῦ Μακαρίου, εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μεταξὺ Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ τότε Τούρκου Πρωθυπουργοῦ Ἀτνὰν Μεντερὲς συνομολογηθεῖσαν συμφωνίαν, ἥτις θὰ ἔδει νὰ ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ τότε Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου ὡς ἐκπροσώπου τοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ. Κατόπιν τούτου μετέβημεν εἰς Λονδῖνον, διάφοροι παράγοντες ἐκ Κύπρου, ὅπου κατόπιν πολλῶν θεατρινισμῶν ἐκ μέρους τοῦ Μακαρίου οἵτινες ἀπέβλεπον εἰς βελτίωσιν ὡρισμένων ὅρων τῶν συμφωνιῶν, οὐχὶ πρὸς διευκόλυνσιν τῆς εἰς τὸ μέλλον πραγματοποιήσεως τῆς ἑνώσεως, ἀλλὰ διὰ λόγους κυρίως

προσωπικούς, προοιωνιζομένους ἀπόλυτον προσωποπαγὲς
καθεστὼς ἐξασφαλίζον εἰς αὐτὸν τὴν διὰ βίου προεδρίαν
τῆς θλιβερᾶς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, αἱ συμφωνίαι ὑπε-
γράφησαν.

Ἐσφαλμένως, λοιπόν, κατηγορεῖται ὡς ἐπίορκος τῆς Φανε-
ρωμένης, διότι ἡ τήρησις τοῦ ὅρκου προϋποθέτει πίστιν εἰς
τὸν Θεόν, ἐνῷ ὡς ἀντελήφθη ὁ ἀναγνώστης, τοιαύτη πίστις
πρὸ πολλοῦ ἐξέλειπεν ἀπὸ τὸν ἀδίστακτον δικτάτορα τῆς
ἀτυχοῦς ἰδιαιτέρας πατρίδος μας. Ἀντὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ
τοῦ ἐπιόρκου θὰ προσήρμοζεν εἰς τοῦτον μᾶλλον ὁ χαρα-
κτηρισμὸς τοῦ θρησκευτικῶς καὶ ἐθνικῶς ἀνερματίστου ἄρ-
χοντος. Ἄλλωστε τὴν ἀντίληψιν ταύτην ἐπιβεβαιοῖ καὶ ὁ
ἴδιος διὰ δηλώσεων εἰς τὰς ὁποίας προέβη ἐσχάτως πρὸς τὸν
ἐν Κύπρῳ ἀνταποκριτὴν τῆς ἐφημερίδος SUNDAY TIMES
τοῦ Λονδίνου, περικοπὴν τῶν ὁποίων παραθέτομεν κατω-
τέρω:

Ἐρώτησις: **Εἶσθε Κομμουνιστής, Μακαριώτατε;**
Ἀπάντησις: **Δὲν γνωρίζω τί εἶμαι.**
Ἐρώτησις: **Διατί συνεμαχήσατε μετὰ τῶν κομμουνιστῶν;**
Ἀπάντησις: **Διὰ λόγους προσωπικούς.**
Ἐρώτησις: **Τί ἰδέαν ἔχετε περὶ κομμουνισμοῦ;**
Ἀπάντησις: **Ἀνέκαθεν εἶχον τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἡ κομμουνι-
στικὴ θεωρία καὶ ὁ Χριστιανισμὸς συμβιβάζονται!!!**
Θεωρία ἥτις ἐχαρακτήρισε τὸν Χριστιανισμὸν ὡς τὸ ὅπιον
τοῦ Λαοῦ καὶ χάριν αὐτῆς ἐσφαγιάσθησαν χιλιάδες χρι-
στιανῶν, συμβιβάζεται κατὰ τὸν κύριον Μακάριον μὲ τὴν
θρησκείαν τοῦ Ναζωραίου, τὴν θρησκείαν τῆς Ἀγάπης καὶ
τῆς Συγγνώμης!

Ἐπίσης θὰ ἤθελον νὰ σημειώσω ἐνταῦθα καὶ τὰ ἑξῆς: Μετὰ
τὴν ὑπογραφὴν τῶν συμφωνιῶν Ζυρίχης - Λονδίνου τῇ
προτροπῇ αὐτοῦ ἐπέστρεψα ἀμέσως ἐκ Λονδίνου εἰς Λευ-
κωσίαν διὰ νὰ προετοιμάσω τὴν θυελλώδη ἐκείνην ὑποδοχὴν
ἡ ὁποία ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιστροφῆς
του. Ἀξίζει νὰ σημειωθοῦν ἐνταῦθα δύο περιστατικά, ἅτι-
να ὅσον ἀσήμαντα καὶ ἂν φαίνωνται ἐκ πρώτης ὄψεως, δει-
κνύουν περιτράνως τὸν ὑπεροπτικὸν χαρακτῆρα τοῦ ἐξε-
λιχθέντος σήμερον εἰς Παποκαίσαρα καὶ ἀδίστακτον τυ-
ραννίσκον τόσον τῆς Ἐκκλησίας ὅσον καὶ τῆς Κύπρου.
Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀφίξεώς του εἰς τὸ ἀεροδρόμιον Λευ-

κωσίας, παρέλαβα τοῦτον δι' ἑνὸς ἀνοικτοῦ αὐτοκινήτου, διερχόμενου δὲ διὰ μέσου τοῦ πλήθους, τοῦτο ὑπεδέχετο τὸν δῆθεν θριαμβευτὴν τοῦ Κυπριακοῦ ἀγῶνος διὰ ζητωκραυγῶν καὶ χειροκροτημάτων. Εἰς κάποιαν στιγμήν, ἐντελῶς ἀσυναισθήτως, παρασυρθεὶς προφανῶς ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦ πλήθους, ὕψωσα τὴν χεῖρα μου πρὸς χαιρετισμόν. Ὁποία ὅμως ὑπῆρξεν ἡ κατάπληξίς μου δι' αὐτὴν τὴν ἀθώαν χειρονομίαν, ἡ ὁποία καὶ δὲν ἦτο τίποτε ἄλλο παρὰ τὸ ξέσπασμα ἑνὸς ἐνθουσιασμοῦ συμμετοχῆς μου εἰς τὴν γενικὴν χαράν τοῦ Λαοῦ μας, ὅταν ἤκουσα ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπανερχομένου πνευματικοῦ ἡγέτου καὶ καθοδηγητοῦ τὰ ἑξῆς ἀπίστευτα: «Κάτω τὸ χέρι σου, διότι ἐμὲ χαιρετοῦν»! Ἔμπλεως καταπλήξεως καὶ πικρίας διὰ τὴν πρωτοφανῆ συμπεριφορὰν αὐτοῦ, ἀπήντησα: «Μὲ συγχωρεῖτε...». Ὀλίγον ἀργότερον ὅταν ἀνήλθομεν εἰς τὸν ἐξώστην τοῦ Νέου Ἀρχιεπισκοπικοῦ Μεγάρου, εἰς προσφώνησιν τὴν ὁποίαν ἐξεφώνησα ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ του, ἀνεφέρθην ὡς ἦτο φυσικὸν καὶ εἰς τὸν ἡρωϊσμόν, τὴν αὐτοθυσίαν καὶ αὐταπάρνησιν τοῦ ἡρωϊκοῦ Διγενῆ. Εἶπον δὲ μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς: «...τὸ ὄνομα τοῦ δαφνοστεφοῦς Γεωργίου Γρίβα - Διγενῆ, ὁ ὁποῖος ἐγκατέλειψε τὴν ἥσυχον ζωὴν τῆς Ἑλληνικῆς Πρωτευούσης διὰ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ νὰ ὑποστῇ ἀνηκούστους δοκιμασίας χάριν τῆς ἐλευθερίας τῆς ἰδιαιτέρας πατρίδος του...,θὰ καταλάβῃ ἀσφαλῶς τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἡρωϊκοῦ ἀγῶνος τῆς ΕΟΚΑ». Ἴσως διότι ὁ Μακάριος θὰ ἤθελε ν' ἀκούσῃ, ὅτι πρῶτος εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀγῶνος θὰ ἦτο ὁ ἴδιος, ἐστράφη πρὸς ἐμὲ καὶ μὲ ἄγριον βλέμμα μεγαλοφώνως ἐξεστόμισε — τραβῶντας καὶ τὸ ράσο μου — τὴν λέξιν «Τελείωνε»!

Πλὴν τούτων τῶν ἀνωτέρω καταπληκτικῶν γεγονότων διὰ τῶν ὁποίων δημιουργεῖται εἰς τὸν ἀναγνώστην ἡ ἀμφιβολία περὶ τῆς καθαρότητος τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν πεποιθήσεων τοῦ Μακαρίου, θὰ ἠθέλομεν νὰ συμπληρώσωμεν τὴν εἰκόνα αὐτοῦ ἄνευ τοῦ ἐξωτερικοῦ περιχρίσματος, ὄπισθεν τοῦ ὁποίου κρυπτόμενος, ἐξηπάτησε καὶ ἐξακολουθεῖ ἀκόμη ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ νὰ ἐξαπατᾷ τὸν Λαόν, ἀναφέροντες καὶ ἕτερον συγκλονιστικὸν γεγονός: Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ ἐκ Σεϋχελλῶν καὶ τὴν ἀνάληψιν ὑπ' αὐτοῦ τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας, συναντηθεὶς μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ Προεδρι-

κὸν Μέγαρον καὶ συνομιλοῦντες ἡμέραν τινά, ἤκουσα τὴν ἑξῆς καταπληκτικὴν ἐρώτησιν αὐτοῦ: «Ἰατρός τις τῆς Λεμεσοῦ — τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα σκόπιμον θεωρῶ νὰ μὴ ἀναφέρω — καταφέρεται συνεχῶς ἐναντίον μου. Τί λές, νὰ διατάξω νὰ τὸν ξεκάνουν;»!!!. Τοῦ ἀπήντησα αὐστηρῶς, ὅτι ἡ ἀρχιερατική του ἰδιότης δὲν ἐπέτρεπεν εἰς αὐτὸν οὔτε κἂν νὰ σκεφθῇ περὶ τοιαύτης βδελυρᾶς καὶ ἀποκρουστικῆς ἐνεργείας καὶ προσέθεσα ἐπὶ λέξει τοῦτο: «Πρόσεξε μήπως τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου φάει τὸν Ἀρχιεπίσκοπον».

6. — Ἡ στάσις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἔναντι τοῦ Κοσμικοῦ ἀξιώματος τοῦ Μακαρίου.

Μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῶν συμφωνιῶν Ζυρίχης—Λονδίνου, καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὴν πανηγυρικὴν ὑποδοχὴν καὶ τοὺς ὕμνους «Ὡσαννὰ» διὰ τῶν ὁποίων σύμπας ὁ Ἑλληνοκυπριακὸς Λαὸς ὑπεδέχθη τὸν δῆθεν νικητὴν καὶ τροπαιοφόρον Μακάριον καὶ κατόπιν τῶν «μικρῶν» ἐπεισοδίων περὶ ὧν ἤδη ἀνεφέραμεν καὶ δι᾽ ὧν ἀπροκαλύπτως οὗτος ἐξεδήλωσε τόσον τὰς ἐγωϊστικὰς αὐτοῦ διαθέσεις ὅσον καὶ τὸ θανάσιμον μῖσος τὸ ὁποῖον ἔτρεφεν ἤδη πρὸς τὸν Στρατηγὸν Γεώργιον Γρίβαν - Διγενῆ, ἡ προσπάθεια αὐτοῦ ἐστράφη ὁλοψύχως πρὸς τὴν ἀπόκτησιν κοσμικῆς ἐξουσίας χάριν τῆς ὁποίας εἶχε θυσιάσει καὶ αὐτὴν τὴν ἰδέαν τῆς ἑνώσεως μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Ὡς εἶναι ἤδη γνωστόν, τὸ 1960 διεξαχθεισῶν ἐκλογῶν μὲ ἀντίπαλον τὸν ἀείμνηστον Ἰωάννην Κληρίδην, ἐξῆλθε νικητὴς καὶ κατέλαβε διὰ πρώτην φορὰν τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου τῆς ἀρτισυστάτου Δημοκρατίας. Εἶναι ἀληθές, ὅτι τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἔχοντα ὑπ᾽ ὄψιν αὐτῶν τὴν ὁλόψυχον ὑποστήριξιν τοῦ Λαοῦ πρὸς τὸ εἴδωλον Μακαρίου, ἠναγκάσθησαν προσωρινῶς ν᾽ ἀνεχθοῦν τὴν παράβασιν τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἐν τούτοις, οὐδέποτε ἐπαύσαντο νὰ ὑποδεικνύουν ἰδιαιτέρως εἰς αὐτὸν ὅπως ἀποσυρθῇ τοῦ κοσμικοῦ ἀξιώματος, χάριν τοῦ κύρους τῆς Ἐκκλησίας. Ἀφ᾽ ἧς ὅμως ἐποχῆς ἐδημιουργήθη ἐχθρότης ἐναντίον τοῦ Μακαρίου ἐκ μέρους μερίδος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ, προσκεκολλημένου εἰς τὰς ὡραίας ἐθνικοχριστιανικὰς παραδόσεις, ὁ δὲ Μακάριος ἐξηναγκάσθη ὡς ἐκ τούτου νὰ λάβῃ πλέον δρακόντια μέτρα, ἀντίθετα πρὸς τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ ἰδιότητα, ὡς ἡ ἀγορὰ

Τσεχοσλοβακικῶν ὅπλων, ἡ δημιουργία προσωπικῆς φρουρᾶς κ.λ.π., τότε ἡ ὑπομονὴ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἡ ἀνεκτικότης Αὐτῆς ἐτερματίσθη καὶ ἤρχισεν ἔντονος ἀγὼν διὰ νὰ πεισθῇ οὗτος ὅπως ἐπανέλθῃ εἰς τὰ καθαρῶς πνευματικὰ καθήκοντα, τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας.
Τὸ 1970, ὅτε ἐγένετο κατ' αὐτοῦ ἀνεπιτυχὴς ἀπόπειρα δολοφονίας καὶ πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν κινδύνων -κατὰ τοὺς ὁποίους ὡς ὁ ἴδιος ἐπανειλημμένως ἐδήλωσε, ὅτι ζῇ συνεχῶς ὑπὸ τὴν σκιὰν τοῦ θανάτου, -μέγας δὲ ἀριθμὸς ὅπλων εἰσαχθεὶς λαθραίως ὑπ' αὐτοῦ ἐναπετέθη εἰς τοὺς κρυψῶνας τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Μεγάρου διὰ τὴν προσωπικήν του ἀσφάλειαν, ἠναγκάσθη ἡ Ἱερὰ Σύνοδος χάριν τοῦ κύρους τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ διαφανέντος ἐμφυλίου σπαραγμοῦ τοῦ ποιμνίου ἡμῶν, ν' ἀπαιτήσῃ πλέον ἀπὸ τὸν Πρόεδρον Αὐτῆς τὴν ὁριστικήν του ἀπομάκρυνσιν ἐκ τοῦ κοσμικοῦ ἀξιώματος. Τὰ γεγονότα εἶναι γνωστὰ καὶ ἔχουν γραφῆ περὶ τούτων ἀρκετά. Ἡμεῖς δὲν προτιθέμεθα ν' ἀσχοληθῶμεν ἐνταῦθα μὲ τὴν ἱστορίαν αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνος. Τοῦτο ἐναπόκειται εἰς τὸν ἱστορικόν, ὁ ὁποῖος θὰ ἀναλάβῃ μελλοντικῶς νὰ συγγράψῃ περὶ τῶν ἀγώνων καὶ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν δυνάμεθα νὰ παραλείψωμεν, εἶναι, ὅτι ἡ 13ετὴς παραμονὴ τοῦ Μακαρίου εἰς τὴν κοσμικὴν ἐξουσίαν, ἐπεσώρευσεν εἰς τὴν Κύπρον καὶ τὸν Λαόν της σωροὺς παντοειδῶν ἐρειπίων καὶ ἐξηυτέλισε κυριολεκτικῶς καὶ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ὀρθοδοξίαν καὶ τὴν Ἐθνικὴν ἡμῶν ὑπόθεσιν.

Εἶναι πράγματι ἄξιος οἴκτου καὶ συμπαθείας ὁ ἐξοχώτατος πρόεδρος διὰ τὸ ἐλεεινόν του κατάντημα καὶ ἰδίως διὰ τὸν ὀλισθηρόν του κατήφορον, τὸν ὁποῖον ἀκολουθεῖ ἐσχάτως καὶ ὁ ὁποῖος ὁδηγεῖ ἀσφαλῶς πρὸς τὸ ἀπύθμενον χάος τοῦ ἀφανισμοῦ καὶ τὸν ἴδιον καὶ ἐν γένει τὸν Ἑλληνοκυπριακὸν Λαόν.

7. — Τὸ ὄνειρον Μακαρίου.

Μετὰ τὴν πανηγυρικὴν ἐκείνην ὑποδοχήν, ἧς ἔτυχεν ὁ μέγας ἐξόριστος τῶν Σεϋχελλῶν ἐκ μέρους τοῦ Λαοῦ, πλημμυρίσαντος τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς πλατείας τῆς Κυπριακῆς Πρωτευούσης καὶ κατόπιν τοῦ ἀνεξηγήτου ἐκείνου «Νενικήκαμεν, ἀδελφοί», διὰ τοῦ ὁποίου κεκμηκὼς ἐκ τῆς περιπε-

τείας τῆς ἐξορίας καὶ δακρύων ὑποκριτικῶς ἐχαιρέτισεν ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τοῦ ἡγεμονικοῦ του μεγάρου τὰ κάτωθι αὐτοῦ ἀλαλάζοντα πλήθη τῶν ἀφελῶν, ἡ σκέψις καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ὁλοψύχως ἐστράφησαν πρὸς τὸν μοναδικὸν ἀντικειμενικόν του σκοπόν, τὴν κατάκτησιν τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας καὶ τὴν ἄμεσον ἵδρυσιν τῆς μονοκρατορίας αὐτοῦ. Ἀφοῦ ὑπέγραψεν ἄρον-ἄρον μετὰ τῶν Ἄγγλων τὰς ἰδιαιτέρας ἐκείνας συμφωνίας, δι' ὧν γενναιοδώρως παρεχωροῦντο πρὸς αὐτοὺς τεράστιαι ἐκτάσεις γῆς, διὰ τὴν ἵδρυσιν τῶν στρατιωτικῶν καὶ κυριάρχων αὐτῶν βάσεων, κηρύττει ἀμέσως προεδρικὰς ἐκλογάς. Ἀντίπαλος τούτου, ἦτο ὡς εἴπομεν, ὁ ἀείμνηστος πολιτευτὴς Ἰωάννης Κληρίδης, πατὴρ τοῦ σημερινοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς καὶ ἀρχηγοῦ τοῦ πολιτικοῦ κόμματος (Ἑνιαίου) Γλαύκου Κληρίδη. Οὗτος παρασυρθεὶς ἴσως ἀπὸ σαγηνευτικὰς ὑποσχέσεις περὶ «διαδοχῆς», τὰς ὁποίας ἔδωσεν εἰς αὐτὸν ὁ νέος Κυβερνήτης τῆς Κύπρου, περιφρονεῖ τὸν πατέρα του καὶ τάσσεται ἀπροκαλύπτως ὑπὲρ τῆς ὑποψηφιότητος Μακαρίου. Προφανῶς δὲ ἵνα δικαιολογήσῃ τὴν ἔναντι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀσεβῆ συμπεριφοράν, ἀναγκάζεται νὰ ἐπικαλεσθῇ ἀπόφθεγμα τῶν προγόνων ἡμῶν «Μητρός τε καὶ Πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἁπάντων τιμιώτερον...ἐστὶν ἡ Πατρίς».

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν συνεχίζεται, ὁ πακτωλὸς τῆς Μονῆς Κύκκου τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν καρχαριῶν τῆς Μονῆς καὶ ὁ Μακάριος διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ἐξέρχεται νικητὴς διὰ νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸν θῶκον τοῦ προεδρικοῦ ἀξιώματος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀπετέλει τὴν ἐνδόμυχον ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἀπαρχῆς τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἡρωϊκοῦ ἀγῶνος τῆς θρυλικῆς ΕΟΚΑ.

Ἔχει λεχθῆ, ὅτι οἱ ὅροι καὶ αἱ Συνταγματικαὶ Διατάξεις αἱ διέπουσαι τὸ ἀρτισύστατον κράτος τῆς Κυπριακῆς Πολιτείας τυγχάνουν πιστὸν ἀντίγραφον τῶν Συνταγματικῶν Διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὴν διακυβέρνησιν τῶν ΗΠΑ. Δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ εἴπω ἐὰν τοῦτο ἔχεται ἀληθείας. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον δύναμαι νὰ ἰσχυρισθῶ εἶναι, ὅτι ἐκεῖ ὑπάρχει ἓν ἀνεξάρτητον Σῶμα, ἡ Γερουσία, ἡ ὁποία ὡς ἀπεδείχθη ἐσχάτως κέκτηται εὐρυτάτας διοικητικὰς ἐξουσίας δυνάμει τῶν ὁποίων δύναται νὰ προσαγάγῃ εἰς δίκην καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν Πρόεδρον, διὰ παραπτώματα τὰ ὁποῖα παρα-

βλάπτουν τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Λαοῦ. Δευτέρα διαφορὰ εἶναι αἱ σχετικαὶ Συνταγματικαὶ Διατάξεις αἱ ἀφορῶσαι τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου. Συμφώνως πρὸς αὐτάς, τὸ ἴδιον πρόσωπον δὲν δύναται νὰ θέσῃ ὑποψηφιότητα διὰ τὸ προεδρικὸν ἀξίωμα πέραν τῶν δύο πολιτικῶν περιόδων. Τί ἐν προκειμένῳ περιλαμβάνουν αἱ συνταγματικαὶ διατάξεις αἱ ἀφορῶσαι τὴν εὔρυθμον διακυβέρνησιν τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας; Ἀντὶ τοῦ ἀνεξαρτήτου Σώματος τῆς Γερουσίας ὑπάρχει μία ἄβουλος Βουλή, ἡ ὁποία οὐδόλως ἐνδιαφέρεται δι' ἀτασθαλίας γενομένας εἰς βάρος τῆς Κύπρου καὶ τοῦ Λαοῦ της, παρὰ μόνον πῶς νὰ ἔλθῃ τὸ συντομώτερον ἡ πρώτη ἑκάστου μηνὸς πρὸς εἴσπραξιν τῶν τριάκοντα ἀργυρίων! Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου, τὸ ἴδιον πρόσωπον δύναται ἀπεριορίστως νὰ θέτῃ ὑποψηφιότητα μέχρι τῆς τελευταίας αὐτοῦ πνοῆς. Τοῦτο ἀσφαλῶς ἀποτελεῖ κατόρθωμα τοῦ ἐκ Παναγιᾶς ρασοφόρου, ὁ ὁποῖος ἐξ ἀρχῆς ἐπίστευσεν ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κατέχῃ οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον τὸ τιμητικὸν ἀξίωμα τοῦ Προκαθημένου τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας ἐὰν δὲν κατέχει συγχρόνως καὶ τὸν θρόνον τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας.

8. — Ἀδέσμευτος πολιτικὴ Μακαρίου.

Ὅταν ὁ Μακάριος μὲ τὸ ἀπατηλὸν προσωπεῖον τοῦ φλογεροῦ πατριώτου, κατώρθωσε ν' ἀνέλθῃ τὰς βαθμίδας τοῦ προεδρικοῦ ἀξιώματος καὶ ν' ἀναλάβῃ οὕτω τὸ πηδάλιον τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας, πρᾶγμα ὅπερ ἀπετέλει τὸν ἐνδόμυχον καὶ μοναδικὸν ἀντικειμενικόν του σκοπόν, ἀνεμνήσθη αἴφνης ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ τιμητικοῦ μεγαλείου εἰς τὸ ὁποῖον ἀπροσδοκήτως εὑρέθη, τοῦ ταπεινοῦ περιβάλλοντος τῆς ἀσήμου καὶ πτωχικῆς γενετείρας του. Καὶ τότε δὲν ἠδυνήθη ὁ δυστυχὴς ν' ἀποφύγῃ τὸν φοβερὸν καὶ θανάσιμον πειρασμόν. Ὁ πυρετὸς τῆς ἐγωπαθείας αὐτοῦ ἀνῆλθεν ἀπροσδοκήτως εἰς τοὺς 40 βαθμούς, οἱ δὲ ὀφθαλμοί του ὑπὸ τὸ ἐκτυφλωτικὸν φῶς τοῦ προεδρικοῦ μεγαλείου, μυωπάζοντες, ἐθεώρουν καὶ ἔβλεπον τὸν Λαόν, τὸν ὁποῖον ἐκλήθη νὰ κυβερνήσῃ, ὡς ἄτακτον ἀγέλην τετραπόδων θηλαστικῶν χωρὶς κρίσιν καὶ θέλησιν, χωρὶς ψυχὴν καὶ καρδίαν, χωρὶς αἰσθήματα, χωρὶς ὄνειρα καὶ χωρὶς τὰ ὡραῖα ἐκεῖνα ἰδανικά, τὰ ὁποῖα ξεχωρίζουν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὰ ἄλογα ζῶα καὶ δίδουν νόημα

καὶ περιεχόμενον εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ζωήν. Ὑπὸ τὸ φῶς ἀκριβῶς αὐτοῦ τοῦ ζοφεροῦ καὶ ἀπατηλοῦ φακοῦ, τὸν ὁποῖον ὡς εἴπομεν, ἐδημιούργησεν ἡ νοσηρὰ φαντασία του, προέβη εἰς τὴν κατὰ πάντα προσεκτικὴν ἐπιλογὴν τῶν προσώπων ἐκείνων τὰ ὁποῖα δίκην ἠρέμων ὑποζυγίων θὰ ἀνελάμβανον εἴτε ὡς μέλη τῆς ἀβούλου Βουλῆς εἴτε ὡς μέλη τοῦ ἀφώνου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου νὰ ἐκτελοῦν πιστῶς καὶ ἀναντιλέκτως τὰς θελήσεις καὶ ὑποδείξεις ἐκείνου, ὁ ὁποῖος — ὡς ὁ ἴδιος ἄφηνε νὰ φανῇ — ἐστάλη ἐξ οὐρανοῦ διὰ νὰ κυβερνήσῃ οὐ μόνον τὸν ὁρατὸν ἀλλὰ καὶ τὸν ἀόρατον κόσμον.

Ἕτερον σοβαρώτατον πρόβλημα ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εὑρέθη καὶ τὸ ὁποῖον ἔπρεπε ὁπωσδήποτε νὰ λυθῇ, ἦτο τό πῶς θὰ παρέμενεν ἀπαρασάλευτον τὸ σαθρὸν οἰκοδόμημα τῆς μονοκρατορίας αὐτοῦ καὶ διὰ τίνων μέσων θὰ διηωνίζετο ἡ παραμονὴ αὐτοῦ εἰς τὴν κοσμικὴν ἐξουσίαν. Δύσκολος πράγματι ἦτο ἡ λύσις τοῦ προβλήματος τούτου. Διὰ τοῦτο καλεῖ πάραυτα εἰς τὸ Μέγα Συνοδικὸν τῆς ἐν Λευκωσίᾳ Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου — διότι ἡ ἄλλη ἡ ἐπὶ τῆς ὀροσειρᾶς τοῦ Τροόδους Κεντρικὴ Μονὴ μετετράπη ἀπὸ πολλοῦ εἰς Μετόχιον — τὸ στενὸν συμβουλευτικὸν σῶμα ἀποτελούμενον ἀπὸ τοὺς κάτωθι : 1) Τὸν ἀενάως καὶ ἀθελήτως σείοντα τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς χεῖρας ἡγούμενον Κύκκου Χρυσόστομον, ἄνδρα «καλὸν κἀγαθὸν» φιλοδοξοῦντα ὅμως πάντοτε νὰ θέτῃ ὑπὸ τοὺς πόδας πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον τοῦ σερβίροντος ἄλλοτε τοὺς καφέδες πιστοῦ ὑπηρέτου του Μακαρίου Κυκκώτη. β) Τὸν ψευδεπίσκοπον Πάφου Χρυσόστομον, πνευματικὸν τέκνον τοῦ πρώτου καὶ κατὰ πάντα ἀντάξιον τοῦ σοφοῦ διδασκάλου, γλυκύφθογγον ἐκκλησιαστικὸν ὑμνωδὸν καὶ μελίρρυτον ῥήτορα τῶν ἀνέμων καὶ τῶν ὑδάτων, τοῦ μίσους καὶ τῆς κακίας, τοῦ φθόνου καὶ τῆς ἀπάτης, συναρπάζοντα, διὰ τῆς «ῥητορικῆς του δεινότητος», τὰ πλήθη καὶ τρέπων εἰς ἄτακτον φυγὴν τοὺς ἀκροατὰς ἵνα μὴ ἐκ τῆς πολλῆς συγκινήσεως βαδίσουν τὴν ἄγουσαν πρὸς τὰς αἰωνίους μονάς. Ἄνδρα σπανίων σωματικῶν ἀναλογιῶν καὶ ἀρτίας σωματικῆς διαπλάσεως ὥστε νὰ δύναται νὰ βαστάσῃ ἐπὶ τῆς εὐθυτενοῦς ὠμοπλάτης του τὸ βάρος καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ ἐν Παρισίοις πύργου τοῦ Ἄϊφελ! γ) Τὸν Βάσον Λυσσαρίδην, ἰδιαίτερον ἰατρὸν καὶ πολύτιμον σύμβουλον τοῦ σοφωτάτου προέδρου, δίδοντα συμβουλὰς καὶ προμηθεύοντα αὐτῷ τὰ κατάλληλα φάρμακα πρὸς καθυστέρησιν, εἰ

δυνατόν, τῶν εἰς τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς γενειάδος αὐτοῦ ἀνεπιθυμήτων ἐκδηλώσεων τοῦ γήρατος, τὸν συγκαταλεγόμενον μεταξὺ τῶν ἀδηφάγων καρχαριῶν τῆς Μονῆς, τὸν μέγαν πλουτοκράτην ἀλλὰ καὶ συγχρόνως θερμὸν συνήγορον τοῦ λαοκρατικοῦ πολιτεύματος. Τὸν κακὸν τοῦτον δαίμονα τῆς Κύπρου, τὸν διαφθορέα τῆς Κυπριακῆς νεολαίας, τὸν διδάσκοντα τοὺς νέους πῶς νὰ δολοφονοῦν ἀδιστάκτως, νὰ βλασφημοῦν τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια, νὰ βεβηλώνουν ἱεροὺς ναούς, ν' ἀνατινάσσουν ναούς, νὰ πυρπολοῦν αὐτοκίνητα καὶ νὰ κατεδαφίζουν οἰκίας, νὰ καταστρέφουν περιουσίας ἀθώων καὶ ἀνυπόπτων πολιτῶν. δ) Τὴν Οὐρανίαν Κοκκίνου, μέχρι τινὸς φιλόθεον, φιλάρετον, φιλόχρηστον, φιλοπάτριδα, νῦν δὲ προσωπολάτριδα καὶ θερμὴν συνήγορον τῶν «πλουσίων εὐλογιῶν» τοῦ σοβιετικοῦ παραδείσου! ε) Τὴν Βάσω Λοϊζιᾶ, πάλαι ποτὲ ἡρωΐδα εἰς ὅλα τὰ πεδία τοῦ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνος. Σωματικῆς διαπλάσεως ὀλίγον πληθωρικῆς, μὲ βλέμμα βλοσυρὸν ὑπενθυμίζον μᾶλλον τὴν ἀδίστακτον μορφὴν Ἰαβέρη. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ ἀνάθεσις εἰς αὐτὴν τοῦ γενικοῦ προστάγματος τῶν ἐννόμων καὶ παρανόμων δυνάμεων ἀσφαλείας καὶ τῆς γενικῆς διευθύνσεως τοῦ «Watergate» τοῦ ἄρχοντος τῆς μεγαλονήσου.

Αὐτὴ λοιπὸν ἡ ἀκτινοβολοῦσα ἑξὰς ἐκ τῆς ὁποίας προέρχεται ἡ κακοδαιμονία τῆς Κύπρου, συνελθοῦσα ὑπὸ τὴν προεδρίαν Μακαρίου, κατέληξεν εἰς τὰς κάτωθι «ἐποικοδομητικάς» ἀποφάσεις:

α) Νὰ τεθῇ εἰς ἄμεσον κίνησιν ὁ μηχανισμὸς τῆς ἀνθελληνικῆς καὶ ἀνθενωτικῆς προπαγάνδας. Τὸ ὑψηλὸν τοῦτο ἔργον ἀναλαμβάνει ὑπ' εὐθύνῃ αὐτοῦ ὁ ἡγούμενος Κύκκου, ὅστις ὡς ἀμέσως ἐνδιαφερόμενος καὶ ὡς ἔχων εἰς τὴν ἀπόλυτον διάθεσιν αὐτοῦ τὸν πακτωλὸν τῆς Μονῆς, θὰ ἠδύνατο ἀνέτως νὰ μεταθέσῃ ὄρη καὶ μετακινήσῃ βουνά. β) Νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἀποδοτικὴ μέθοδος τοῦ «ψιθύρου». Τοῦτο τὸ τελευταῖον ἀναλαμβάνουν τὰ πεπειραμένα μέλη τοῦ ΑΚΕΛ ὡς καὶ τὰ θαρραλέα καὶ ἀτρόμητα παλληκάρια τοῦ συντρόφου Βάσου Λυσσαρίδη.

Θὰ ἐνθυμοῦνται ἀσφαλῶς μετὰ φρίκης, ὅσοι τουλάχιστον παραμένουν πιστοὶ εἰς τὸ ἰδανικὸν τῆς ἑνώσεως, τὴν ἀναίδειαν χιλίων πιθήκων τὴν ὁποίαν ἀνερυθριάστως ἐπέδειξε πρώην μέλος τῆς Βουλῆς καὶ νῦν Δημοτικὸς ἄρχων τῆς Κυπριακῆς Πρωτευούσης, ὅστις ὁμιλῶν ὑπὸ τοὺς θόλους ἱεροῦ

ναοῦ προαστίου τῆς Λευκωσίας καὶ μάλιστα ἐνώπιον τοῦ ἐξοχωτάτου προέδρου, εἶπε μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς καταπληκτικά: «ἡμεῖς οἱ κάτοικοι αὐτοῦ τοῦ νησιοῦ πρέπει ὁπωσδήποτε ν' ἀποκτήσωμεν Κυπριακὴν συνείδησιν»! Ὁ δὲ ἐξοχώτατος πρόεδρος, ὅστις κάποτε διὰ λόγους καὶ μόνον προσωπικῆς προβολῆς δὲν συνεστάλη νὰ ἐπαναλάβῃ πρὸ τῶν σεπτῶν καὶ Ἁγίων Εἰκόνων τὸν ἀθάνατον ἐκεῖνον ὅρκον τοῦ Προφητάνακτος Δαβίδ, «οὐ δώσω ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου... καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις μου, ἕως οὗ ἐπιτύχω τὴν ἕνωσιν μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος», ἐτήρησεν ἔναντι τῆς μεγάλης αὐτῆς καὶ προδοτικῆς βλασφημίας ἔνοχον σιωπήν. Πρώην δὲ Ὑπουργὸς συναγωνιζόμενος τὸν ὡς ἄνω βουλευτὴν εἰς προδοτικὰς ἐνεργείας, εἰς δηλώσεις αὐτοῦ πρὸς ἐκπροσώπους τοῦ Τύπου εἶπε σὺν ἄλλοις καὶ τὰ ἑξῆς ἀνεκδιήγητα: «Ἡ οἰκονομία τῆς Κύπρου εἶναι κατὰ 20% ἀνωτέρα τῆς οἰκονομίας τῆς Ἑλλάδος». Τώρα εἰς τί ἀπέβλεπεν ἡ δήλωσις αὕτη ἐπαφίεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἀναγνώστου. γ) Κύριον ὅμως θέμα τὸ ὁποῖον βασανιστικῶς ἀπησχόλησε τὰς συγκεχυμένας σκέψεις τῆς ἀκτινοβολούσης ἐξάδος, ἦτο ἡ πολιτικὴ τὴν ὁποίαν θὰ ἔπρεπε νὰ χαράξῃ τὸ νεοσύστατον Κράτος τῆς κατ' εὐφημισμὸν Δημοκρατίας τῆς Κύπρου, πρόβλημα τοῦ ὁποίου ἡ λύσις θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ καὶ πάλιν ὡς γνώμονα καὶ σκοπὸν οὐχὶ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος τῆς νήσου καὶ τοῦ Λαοῦ της, ἀλλὰ κυρίως καὶ προπαντὸς τὴν πλήρη ἱκανοποίησιν τῆς ἀχαλινώτου ἀρχομανίας τοῦ δοξομανοῦς Κυβερνήτου. Ἰδοὺ ὁ σοβαρώτερος λόγος διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ἠκολουθήθη ἡ πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος ἀλλ' ἡ πρὸς ἀνατολὰς πορεία τῆς ἀδεσμεύτου πολιτικῆς, ἥτις θὰ ἐξησφάλιζε ἀφ' ἑνὸς μέν, εἰς τὸν ἡγεμόνα τῆς Κύπρου τὰς ψήφους τῶν προσφιλῶν εἰς αὐτὸν μελῶν τοῦ ΑΚΕΛ, ἀφ' ἑτέρου δέ, θὰ εἵλκυεν ὁπωσδήποτε τὴν συμπάθειαν τῆς Σοβιετικῆς ἡγεσίας τὴν ὁποίαν ἐν δεδομένῃ στιγμῇ ἠδύνατο νὰ προβάλῃ ὡς «Μπαμπούλαν» ἐναντίον τοῦ οἱουδήποτε καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς ἐλευθέρας Πατρίδος, εἰς ἀπόπειραν ἐπεμβάσεώς της εἰς τὰς ἐσωτερικὰς ὑποθέσεις τῆς μονοκρατορίας αὐτοῦ! Συνεταὶ ἐν προκειμένῳ καὶ ἀνιδιοτελεῖς συμβουλαὶ τῶν εἰλικρινῶν αὐτοῦ φίλων ἔπεσαν ἀτυχῶς καὶ πάλιν εἰς τὸ κενόν. Διότι ποίου τὴν συμβουλὴν ἠδύνατο νὰ δεχθῇ ὁ «μέγας σοφὸς» καὶ ἀναντικατάστατος «διπλωμάτης», ὁ «εἷς καὶ μόνος», ὅστις παρέλαβε μίαν Κύπρον παλλομέ-

νην ἀπὸ ἔξαρσιν ἐθνικὴν καὶ ἄδολον πατριωτικὸν ἐνθουσιασμόν, διὰ νὰ ὁδηγήσῃ ταύτην διὰ τῶν συνεχῶν αὐτοῦ θεατρινισμῶν εἰς τὸ σημερινὸν ἀπύθμενον χάος τοῦ ὀλέθρου καὶ τῆς καταστροφῆς τόσον τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ὑποθέσεως ὅσον καὶ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα !

9. — Ἡ φήμη τοῦ Διγενῆ θανάσιμος ἐνόχλησις Μακαρίου.

Τὴν 1ην Ἀπριλίου 1955 ὁ Στρατηγὸς Διγενὴς σαλπίζει τὸ σάλπισμα τοῦ ξεσηκωμοῦ καὶ ὁ ἔνοπλος ἐναντίον τῶν Ἄγγλων ἀγὼν τῆς ΕΟΚΑ, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἰαχὴν τῆς ἑνώσεως ἀρχίζει φοβερὸς καὶ ἀμείλικτος. Ἀπὸ τὰ σπήλαια καὶ τὰ ὄρη τὰς ὀπὰς καὶ τὰς χαράδρας τῶν ἀποκρήμνων βουνῶν τοῦ σκλαβωμένου νησιοῦ μας, ὁρμᾷ ἀκάθεκτος ἡ ἄλκιμος Ἑλληνικὴ νεολαία μὲ μόνον ὅπλον τὴν πίστιν πρὸς τὸ δίκαιον τοῦ ἀγῶνος καὶ μὲ τὴν συναίσθησιν τοῦ καθήκοντος ἔναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἔθνους, κατορθώνει διὰ μέσου ἀνηκούστων θλίψεων καὶ ἀπεριγράπτων δοκιμασιῶν, περιφρονοῦσα μαρτύρια καὶ ἀγχόνας, νὰ ἐξευτελίσῃ τὸν ξένον δυνάστην καὶ διὰ τοῦ αἵματος καὶ τῆς θυσίας νὰ προσθέσῃ μίαν ἀκόμη λαμπρὰν σελίδα εἰς τὴν τρισένδοξον ἱστορίαν τῆς ἀθανάτου φυλῆς μας.

Πόθοι τότε, ὄνειρα, ἐλπίδες καὶ προσδοκίαι ποὺ ἐσεβάσθησαν οἱ αἰῶνες καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ καταπνίξουν τόσοι καὶ τόσοι κατακτηταί, βαδίζουν—ὡς ἐφάνη τοὐλάχιστον πρὸς στιγμὴν — τὸν ἀσφαλῆ δρόμον πρὸς τὸν λιμένα τῆς ὁριστικῆς πραγματώσεως. Τὸ ὄνομα τοῦ Διγενῆ τότε ἀνέρχεται πλέον ὁριστικῶς εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ θρύλου καὶ ἡ ταχύπτερος φήμη του ὡς ἀρίστου διοργανωτοῦ τοῦ ἀγῶνος καὶ ὡς θαρραλέου τῆς ἐλευθερίας ἀγωνιστοῦ, ἐξέρχεται τῶν στενῶν ὁρίων τῆς Κύπρου, διὰ νὰ γίνῃ παγκοσμίως ὁ φωτεινὸς φάρος ποὺ θὰ ὁδηγῇ τὰ βήματα τῶν μικρῶν καὶ ὑποδούλων λαῶν εἰς τὸν λιμένα τῆς λυτρώσεως καὶ ἐλευθερίας. Τοῦτο, προφανῶς, ἐγέννησε μέσα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ μονοκράτορος τῆς Κυπριακῆς Πολιτείας, τὴν πρώτην ἐνόχλησιν, διότι ἀθεραπεύτως ἐγωϊστὴς καὶ ἀχαλινώτως φιλόδοξος, δὲν ἦτο δυνατὸν ν' ἀνεχθῇ ποτὲ ν' ἀναφέρεται εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Κύπρου ἕτερον ὄνομα πλὴν τοῦ ὀνόματος Ἐκείνου τὸν ὁποῖον ἐσφαλμένως ὁ λαὸς ἐδέχθη ὡς τὸν ἕνα καὶ μόνον ἀναντικατάστατον ἡγέτην αὐτοῦ. Τὴν ἐνό-

χλησιν ταύτην ὁ κυβερνήτης τῆς Κύπρου ἐξεδήλωσεν ἔναντι τοῦ Στρατηγοῦ Διγενῆ, ἀκριβῶς ὡς εἶπον καὶ ἀνωτέρω, ἐνώπιον τῶν χιλιάδων ἀκροατῶν, οἱ ὁποῖοι συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς διὰ νὰ ὑποδεχθοῦν τοῦτον, ὡς τὸν μόνον θριαμβευτὴν τοῦ ἀγῶνος, τοῦ ὁποίου τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ δόξα ἀνῆκεν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὸν μέγαν πυρφόρον τῆς Ἑλληνικῆς Κυπριακῆς ψυχῆς, ἀείμνηστον Στρατηγὸν Διγενῆν. Εἰς τὴν τοιαύτην ἐνόχλησιν ὀφείλεται ἀσφαλῶς ἡ ἀπόρριψις ἐκ μέρους τοῦ Μακαρίου τῶν διαφόρων προτάσεων δι' ὧν οἱ Βρεττανοὶ κυβερνῆται τῆς Κύπρου προσεπάθουν διὰ μίαν εἰρηνικὴν διευθέτησιν τοῦ Κυπριακοῦ, ἰδίως δὲ τῶν προτάσεων ἐκείνων τοῦ Χάρτινγκ διὰ τῶν ὁποίων προσεφέρετο εἰς τὴν Κύπρον 7ετοῦς διαρκείας αὐτοκυβέρνησις, μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς ὁποίας θὰ διεξήγετο δημοψήφισμα, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὁποίου θὰ ἐγένετο ἀποδεκτὸν ἐκ μέρους τῆς Βρεττανικῆς Κυβερνήσεως. Ὁ ἐξοχώτατος πρόεδρος διὰ νὰ ἀποφύγῃ προφανῶς μίαν λύσιν ἡ ὁποία θὰ ὡδήγει ἀσφαλῶς πρὸς πραγμάτωσιν τῆς ἑνώσεως καὶ θὰ ἐτερματίζετο συνεχῶς ἡ μονοκρατορία αὐτοῦ, ἀπέρριψεν ἀσυζητητὶ τὴν τοιαύτην πρότασιν.

Ἡ ἐνόχλησις αὕτη τοῦ Μακαρίου ἐξ ἀφορμῆς τῆς διεθνοῦς προβολῆς τοῦ ἀτρομήτου ἀγωνιστοῦ Διγενῆ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ἀνθενωτικὰς αὐτοῦ διαθέσεις τὰς ὁποίας ἐπιδεξίως ἐκάλυπτεν ὑπὸ τὸ σκοτεινὸν προσωπεῖον τοῦ φλογεροῦ πατριώτου, ἀπετέλεσαν τοὺς δύο κατ' ἐξοχὴν παράγοντας, ἐφ' ὧν στηριχθεὶς ὁ μέγας θεατρῖνος καὶ ἀδίστακτος σατραπίσκος τῆς Κύπρου ἀπέρριψε σχεδὸν ἀσυζητητὶ τὰς ἰδεώδεις ἐκείνας προτάσεις τοῦ Χάρτινγκ, αἵτινες ἐὰν ἤθελον γίνῃ ἀποδεκταὶ θὰ ἐτερματίζετο μὲν ὁριστικῶς ἡ σκληρὰ καὶ ἀπάνθρωπος μονοκρατορία ἐκείνου, ὁ στέφανος ὅμως τοῦ νικητοῦ θὰ ἐστόλιζεν ὁπωσδήποτε τὸ μέτωπον ἄλλου. Ἐνθυμοῦμαι, ὅτι εὑρισκόμενος εἰς τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν κατὰ τὴν τελευταίαν συνάντησιν Μακαρίου-Χάρτινγκ, εὐθὺς ὡς ἐπέστρεψεν οὗτος καὶ ἀνέγνωσεν εἰς ἐμὲ τὰς προτάσεις ἐκείνας, κατέβαλον ἀπεγνωσμένας προσπαθείας ὅπως υἱοθετήσωμεν ταύτας, καὶ ὅτι ἦτο μία εὐκαιρία τὴν ὁποίαν ἔπρεπεν ὁπωσδήποτε νὰ ἐκμεταλλευθῇ ἐὰν πράγματι ἤθελε νὰ βαδίσωμεν τὸν δρόμον ποὺ ὁδηγεῖ πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀπετέλει τὰς ἐθνικὰς πεποιθήσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. «Στοῦ κουφοῦ, ὅμως, τὴν πόρταν

όσο θέλεις βρόντα». Διά νά συμμερισθῇ προφανῶς μετ' ἄλλου τῆς εὐθύνης τό βάρος—ὡς ἐκ τῶν ὑστέρων ἔχω πληροφορηθῆ—ἀπέστειλε πρός τόν Μητροπολίτην Κυρηνείας Κυπριανόν τόν ἐν Ἀθήναις πρεσβευτήν τῆς Κύπρου Νῖκον Κρανιδιώτην μέ τήν βεβαίαν ἐλπίδα, ὅτι ἡ ἀπάντησις τούτου θά ἦτο ὁπωσδήποτε ἀρνητική. Καί οὕτω ἐχάθη μία λαμπρά εὐκαιρία διά τήν ἐθνικήν μας ὑπόθεσιν καί ἀσφαλῶς θά ἀπεφεύγομεν τά τόσα δεινά τά ὁποῖα ἐπεσώρευσεν εἰς τό θέμα τῆς Κύπρου, ἡ ἀνάμειξις τοῦ Τουρκικοῦ στοιχείου, τό ὁποῖον ὁ Χάρτινγκ οὐδόλως ἀνέφερεν εἰς τάς γενομένας ὑπ' αὐτοῦ προτάσεις. Ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη τήν χαρακτηριστικήν ἀπάντησιν τήν ὁποίαν ὁ Χάρτινγκ εἶχε δώσει πρός τόν Μακάριον μετά τήν ἀπόρριψιν τῶν προτάσεων αὐτοῦ: «Ὁ Θεός νά σώσῃ ἐσέ καί τόν λαόν σου».Αὐτή ἦτο ἡ τελευταία ἀπάντησις τοῦ Βρεττανοῦ Κυβερνήτου διά νά βαδίσῃ μετ' ὀλίγον, ὁ εἷς καί μόνος, τήν ὁδόν πρός τήν ἐξορίαν.

10. — Ὁ ἀριθμός 13 . . . . .

Τυγχάνει τοῖς πᾶσι γνωστόν, ὅτι οἱ ἁπλοϊκοί ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ ἀποφεύγουν ἐπιμελῶς τήν ἔναρξιν οἱασδήποτε ἐργασίας τήν τρίτην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἤ τήν 13ην ἑκάστου μηνός καί τοῦτο διότι ἐσφαλμένως θεωροῦν ὡς ἀποφράδα τήν ἡμέραν ἤ ἡμερομηνίαν αὐτήν. Ἐν ἀντιθέσει πρός τήν τοιαύτην ἀντίληψιν τοῦ λαοῦ, ὁ «μέγας Μακάριος» θεωρεῖ — πρᾶγμα ὅπερ κομπαστικῶς διαδίδει — τόν ἀριθμόν 13 ὡς «γουρλίδικον» εἰς τόν ὁποῖον ὀφείλει τήν δόξαν καί τό μεγαλεῖον αὐτοῦ. Καί τοῦτο διότι τήν 13ην Αὐγούστου 1913 ἐγεννήθη, κατά τήν ἰδίαν 13ην μηνός προσελήφθη εἰς τήν Ἱεράν Μονήν Κύκκου, κατά τήν 13ην... ἀνετέθη εἰς αὐτόν ὑπό τοῦ γέροντος ἡγουμένου τό σερβίρισμα τοῦ καφέ, ἡ ἐγγραφή τούτου εἰς τό Γυμνάσιον καί ἀκολούθως εἰς τήν Θεολογικήν Σχολήν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὡς καί ἡ ἐγγραφή τούτου κατά τήν 13ην μηνός εἰς τά Πανεπιστήμια τῆς Ἀμερικῆς ἔνθα ἀπεφοίτησεν «ἀριστεύσας» μέ τόν ἐπίζηλον κατά σύμπτωσιν ἀριθμόν 13. Κατά τήν 13ην τοῦ μηνός ἀνῆλθεν εἰς τόν Μητροπολιτικόν θρόνον Κιτίου, κατέλαβε τήν τιμητικήν θέσιν τοῦ Προκαθημένου τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας καί ἀκολούθως τάς βαθμίδας τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας. Διά τοῦτον ἀκριβῶς τόν σοβαρώτατον λόγον, ὅταν κατά τό 1963 ἐρήμην τῶν ὑπευθύνων Κυβερνητι-

κῶν παραγόντων καὶ τοῦ λαοῦ διῆλθεν ἀπὸ τὴν σκέψιν του ἡ ἀναθεώρησις τῶν περιωνύμων ἐκείνων σημείων τῶν Συμφωνιῶν Ζυρίχης - Λονδίνου, κατεβλήθη ἐκ μέρους αὐτοῦ ἀπεγνωσμένη προσπάθεια ἵνα ἀναβιβάση τὰ ὡς ἄνω «σημεῖα» εἰς τὸν ἀριθμὸν 13. Ἡ ἐνέργεια αὕτη καθ' ὁλοκληρίαν ἄστοχος καὶ ἀνεύθυνος εἶχεν ὡς φοβερὰν συνέπειαν τὴν χάραξιν τῶν γνωστῶν «πρασίνων γραμμῶν», παρὰ ταῦτα ὅμως δὲν ἔπαυσε διὰ τὸν «μέγαν ἡγέτην» ὁ ἀριθμὸς 13 νὰ εἶναι δι' αὐτόν, ὁ τυχηρὸς ἀριθμός, ἀφοῦ δὲν ἐξέσπασεν ἡ ὀργὴ τοῦ λαοῦ καὶ δὲν ἐξεδίωξε «κλωτσηδὸν» ἐκ τοῦ θώκου τοῦ προεδρικοῦ ἀξιώματος τὸν δυσειδαίμονα τοῦτον καὶ «ἀναντικατάστατον κληρικόν».

Εἶμαι πλέον ἢ βέβαιος, ὅτι ἐὰν τὸ βραβεῖον Νόμπελ, ἤθελε προσφερθῇ εἰς διάσημον ἱστορικὴν προσωπικότητα, ἥτις θὰ ἀνελάμβανεν ἐπὶ τῇ βάσει στοιχείων ἱστορικῶν νὰ ἐξακριβώση τὴν ἡμερομηνίαν γεννήσεως τῶν μεγάλων τῆς ἱστορίας ἀπατεώνων, ὡς τοῦ Ἡροστράτου ἐκείνου τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, τῶν σφοδρῶν διωκτῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ Νέρωνος, Δεκίου κ.ἄ., τῶν δημιουργῶν τοῦ κομμουνιστικοῦ «παραδείσου» Λένιν καὶ Στάλιν, τῶν σχιζοφρενῶν ἐκείνων καὶ ἀδιστάκτων δικτατόρων Χίτλερ καὶ Μουσολίνι, θὰ κατέληγεν ὁπωσδήποτε εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἡμερομηνία γεννήσεως τῶν ὡς ἄνω ἀνθρωπομόρφων τεράτων δὲν εἶναι ἄσχετος πρὸς τὸν ἀριθμὸν 13 τὸν γνωστὸν τυχηρὸν ἀριθμὸν τοῦ καταρρακώσαντος πᾶσαν ἔννοιαν ἠθικῆς καὶ δικαίου ἡγεμονίσκου τῆς Κύπρου.

Ἐπιστήθιος φίλος μου χρηματίσας διδάσκαλος εἰς τὴν Τρίπολιν τῆς Β. Ἀφρικῆς, κατεχομένης τότε ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν, μοῦ διηγεῖτο πρὸ χρόνων τὸ ἑξῆς, οὐχὶ ἄσχετον πρὸς τὸ θέμα ἡμῶν, ἀξιοσημείωτον γεγονός: Συνέβη κάποτε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν ὡς ἄνω Πρωτεύουσαν ὁ πεφυσιωμένος καὶ ὑπερόπτης ἐκεῖνος δικτάτωρ τῆς Ἰταλίας Μουσολίνι, — ὅστις ἐξηυτέλισε τὸ κράτος καὶ τὸν στρατόν του, μὲ μόνην φιλοδοξίαν ν' ἀπολαύση τὸν καφέ του ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ βράχου τῆς Ἀκροπόλεως,— διὰ νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὰ πλήθη. Πρὸς τὸν ὡς ἄνω σκοπὸν ἐστήθη εἰς κεντρικὴν πλατεῖαν τῆς πόλεως ἐξέδρα, ἐπὶ τῆς ὁποίας διὰ νὰ ἀνέλθη θὰ ἔπρεπε νὰ διανύσῃ 13 ἐν ὅλῳ σκαλοπάτια. Φθάνει λοιπὸν ὁ ὑψηλὸς ἐπισκέπτης καὶ μὲ βῆμα σταθερὸν ἀνέρχεται εἰς τὸ πρῶτον σκαλοπάτι διὰ νὰ σταθῇ εἰς στάσιν ἀψόγου καὶ αὐστηρᾶς προσοχῆς, ὁπότε

εἷς τῶν ἀναμενόντων αὐτὸν βλοσηρὸς καὶ ὑψιτενὴς φρουρὸς ἀναγγέλλει στομφωδῶς τὴν παρουσίαν τοῦ δικτάτορος Μουσολίνι διὰ τῶν ἑξῆς: «ATTENZIONE, ATTENZIONE, ὁ ἐξοχώτατος πρόεδρος Μουσολίνι εὑρίσκεται αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἰς τὴν πρώτην βαθμίδα τῆς κλίμακος»! Τοῦτο ἐπανελαμβάνετο μέχρις ὅτου ἀνῆλθε τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος διὰ νὰ ἐπακολουθήσουν ἀκολούθως αἱ φρενήρεις καὶ οὐρανομήκεις ζητωκραυγαὶ τοῦ ἐνθουσιῶντος λαοῦ ὑπὲρ τοῦ ὀλετῆρος τῆς Ἰταλίας καὶ τοῦ λαοῦ της. Νοεῖται, ὅτι δὲν ἀποκλείεται ὁ ἐκτελῶν τὸ ὡς ἄνω πρόσταγμα εὐθυτενὴς καὶ βλοσηρὸς φρουρὸς νὰ ἦτο εἷς ἐξ ἐκείνων, οἵτινες μετ' οὐ πολὺ θὰ ὡδήγουν τὸν ὑπερόπτην δικτάτορα εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ἔχῃ αἰώνιον κῦρος ἡ γνωστὴ πρὸς τὸν ἀπόστολον Πέτρον παρατήρησις τοῦ Κυρίου: «Πέτρε, βάλε τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην· πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρᾳ ἀποθανοῦνται».

11. — Ἀλόγιστος διασπάθισις δημοσίας περιουσίας.

α) Ὁ παλαίμαχος δημοσιογράφος καὶ θερμὸς συνήγορος τοῦ ἰδανικοῦ τῆς ἑνώσεως, ὁ θαρραλέος ἐπικριτὴς τῆς ἀνθενωτικῆς πολιτικῆς τοῦ Μακαρίου κ. Πολύκαρπος Ἰωαννίδης, εἰς ἐμπνευσμένον ἄρθρον αὐτοῦ δημοσιευθὲν πρὸ καιροῦ εἰς τὸν ἐγχώριον τύπον, ἐχαρακτήριζε λίαν εὐστόχως τὸν κυβερνήτην τῆς Κύπρου ὡς παντελῶς ἀδαῆ καὶ ἀνίκανον οἰκονομικὸν διαχειριστὴν τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς. Ἦτο πολὺ φυσικὸν ὅτι τοιαύτη ἐναντίον του κριτικὴ θὰ ἔθιγε τὸν ἐγωϊσμὸν τοῦ μεγαλομανοῦς κυβερνήτου δι' ὃ καὶ κατέβαλε προσπαθείας ἵνα ἀποδείξῃ, ὅτι καὶ εἰς τὸν τομέα αὐτὸν ποσῶς δὲν ὑστερεῖ τῶν μεγάλων ἐπιχειρηματιῶν τοὺς ὁποίους ἀναφέρει ἡ σύγχρονος ἱστορία. Διὰ τὸν ὡς ἄνω σκοπὸν προσπαθεῖ καὶ ἐπιτυγχάνει μὲ μοναδικὸν στοιχεῖον ἰδιοκτησίας τὸν τίτλον τοῦ ἐξοχωτάτου προέδρου, τὴν μεταβίβασιν ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς μεγάλης ἐκτάσεως κυβερνητικῆς γῆς, παρὰ τὴν Ἁγίαν Παρασκευὴν Λευκωσίας, ἀξίας ἄνω τῶν 4.000.000 λιρῶν. Καὶ ἐὰν βεβαίως ἡ ὡς ἄνω περιουσία ἀξιοποιεῖτο διὰ τὴν ἵδρυσιν φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων τῶν ὁποίων ἡ νῆσος τόσην ἔχει ἀνάγκην, ἡ ἐνέργεια αὐτὴ θὰ ἦτο ἴσως ἐπαινετή. Ἡ ἁρπαγὴ ὅμως αὕτη — διότι οὐσιαστι-

κῶς περὶ αὐτοῦ πρόκειται — ἐγένετο ἵνα πλουτήση ἡ χορεία τῶν «ἡμετέρων», ἤτοι τοῦ ἀδελφοῦ, τῆς ἀδελφῆς ὡς καὶ ἅπας ὁ οἶκος τῶν ἐκ Παναγιᾶς καὶ Στατοῦ ἀνιόντων καὶ κατιόντων συγγενῶν ὡς καὶ τινων ἄλλων φίλων, θερμῶν ὑποστηρικτῶν αὐτοῦ. Αἱ συνήθως καλῶς πληροφορημέναι πηγαί, αἱ ἀεικίνητοι καὶ ἄκακοι γλῶσσαι, μετὰ βεβαιότητος διέδωσαν καὶ διαδίδουν ὅτι ὁ Γιακουμῆς, ἡ Μαρία ὡς καὶ ὁ θερμόαιμος ἐκεῖνος ψευδεπίσκοπος Πάφου Χρυσόστομος, τυγχάνουν κάτοχοι τεραστίας ἀστικῆς κτημοσύνης ἐν Λευκωσίᾳ, πλὴν δὲ τούτου ὁ τελευταῖος ἀνήγειρεν ἐπὶ πλέον εἰς τὴν ταπεινήν του γενέτειραν ἰδιόκτητον ἔπαυλιν, ἐξαιρετικῶς ἐπιβλητικὴν μὲ πολυτελεστάτην ἐπίπλωσιν ἀξίας δεκάδων χιλιάδων λιρῶν! Μάλιστα, κύριοι, ἀξίας δεκάδων χιλιάδων λιρῶν, ἵνα ἡσύχως διέρχεται ὁ δεύτερος σατραπίσκος τῆς νήσου τὰς θερινὰς αὐτοῦ διακοπάς.

β) Καὶ τώρα τί εἴπω καὶ τί λαλήσω πρὸ τοῦ ἀφθάστου ἐπιβλητικοῦ μεγαλείου τοῦ δευτέρου εἰς ἀκτινοβολοῦσαν λαμπρότητα Κρεμλίνου τῆς Κυπριακῆς Πρωτευούσης; Πόση πράγματι φαντασία καὶ πόση λογοτεχνικὴ ἱκανότης θὰ ἐχρειάζετο, ἵνα δώση κανεὶς τὴν ἀκριβῆ εἰκόνα τῆς ἀβυσσαλέας διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ ταπεινοῦ περιβάλλοντος τοῦ σπηλαίου τῆς Βηθλεὲμ καὶ τοῦ ἀπαστράπτοντος μεγαλείου καὶ ἀφαντάστως πολυδαπάνου ἡγεμονικοῦ ἀνακτόρου τοῦ Μακαρίου! Πράγματι, ἀπορῶ καὶ ἐξίσταμαι «φημὶ καὶ ἀπόφημι καὶ οὐκ ἔχω τι φῶ». Διάσημοι ἀρχιτέκτονες καὶ μηχανικοί, οἰκοδόμοι, διακοσμηταὶ καὶ ζωγράφοι, ἐπεστρατεύθησαν ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ διὰ τὴν προσεκτικὴν ἐκπόνησιν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων. Τάπητες Περσικοὶ παρηγγέλθησαν, πίνακες διασήμων ζωγράφων ἀμυθήτου ἀξίας ἠγοράσθησαν ἐκ Παρισίων καὶ ἀλλαχοῦ διὰ τὴν ἀνάλογον συμπλήρωσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ διακόσμου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου πραγματικῶς ὠχριοῦν ἡ χλιδὴ καὶ ἡ πολυτέλεια τῶν ἡγεμονικῶν ἀνακτόρων τῶν μαχαραγιάδων καὶ τῶν ἡγεμόνων τῶν πετρελαίων τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Θὰ ἤθελα ἐν προκειμένῳ νὰ μάθω πῶς σχολιάζουν καὶ πῶς ἀντιμετωπίζουν τὸ ζήτημα οἱ σύντροφοι Ἐζεκίας Παπαϊωάννου, Ζιαρτίδης, Λυσσαρίδης καὶ οἱ ἄλλοι, οἵτινες χύνουν κροκοδείλια δάκρυα καὶ ἐκδηλώνουν φαρισαϊκῶς μεγάλην συγκίνησιν πρὸ τῆς πτωχείας καὶ δυστυχίας τῶν μισθοβιώτων ἀπόρων, ἀτόμων καὶ οἰκογενειῶν, οἵτινες στεγαζόμενοι ὑπὸ δυσμε-

νεστάτας συνθήκας, διέρχονται τὴν ζωήν των ἐν πείνῃ καὶ κακουχίαις, θλίψεσι καὶ στερήσεσι πολλαῖς, ὡς ὁ πτωχὸς Λάζαρος τοῦ Εὐαγγελίου, ὅστις ἐκάθητο παρὰ τοὺς πυλῶνας τῶν ἀνακτόρων τοῦ ἐνδεδυμένου μὲ πορφύραν καὶ βύσσον καὶ εὐφραινομένου καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. Ποίαν ἀπάντησιν δίδουν πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ἐνδομύχου φωνῆς τῆς συνειδήσεώς των, ἥτις δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ἐλέγχῃ τὴν δημοκοπίαν αὐτῶν, παρουσιαζομένων ὡς θερμῶν συνηγόρων τοῦ ἐνδιαιτουμένου εἰς τὰ πολυτελῆ διαμερίσματα τοῦ νέου καὶ ἐπιβλητικοῦ 'Αρχιεπισκοπικοῦ μεγάρου;

γ) Πλέον δὲ τούτων, ποσὸν 50.000 καὶ πλέον λιρῶν, ἄγνωστον ἐκ ποίου ταμείου, ἐδαπανήθη διὰ τὴν ἐν 'Αλεξανδρείᾳ ἀνέγερσιν ΠατριαρχικοῦΜεγάρου μὲ μόνον καὶ μοναδικὸν σκοπὸν τὴν ἐξασφάλισιν ἐν καιρῷ τῆς θερμῆς ὑποστηρίξεως ἐκ μέρους τοῦ Πατριάρχου κ. Νικολάου Βαρελοπούλου, τοῦ τρίτου καὶ δεκάτου τῶν 'Αποστόλων καὶ κριτοῦ τῆς Οἰκουμένης, πρὸς τὸν σατραπίσκον τῆς Κύπρου κ. Μακάριον. 'Επιπροσθέτως ποσὸν τῶν 500.000 λιρῶν ἐδαπανήθη ἐκ μέρους αὐτοῦ ἐν Ναϊρόμπι Κένυας δι' ἀνέγερσιν Ἱερατικῆς καὶ Τεχνικῆς Σχολῆς, διὰ σκοποὺς ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον προσωπικῆς προβολῆς, ὡς ἄλλωστε ἀπετέλει καὶ τὸ ἐλατήριον τοῦ καθ' ὁμάδας «λουτροῦ» τῶν 10.000 ἐκείνων ἐγχρώμων τῆς 'Αφρικῆς, οἵτινες ἐδέχθησαν τὸ λεγόμενον βάπτισμα χωρὶς οὐσιαστικῶς νὰ γνωρίζουν ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς τοιαύτης θεαματικῆς ἐνεργείας τοῦ Μακαρίου, ἀλλὰ χάριν ἑνὸς χρυσοῦ ἢ ἀργυροῦ σταυροῦ. Ἡ διασπάθισις τῶν τεραστίων ποσῶν τὰ ὁποῖα ἀσκόπως καὶ ἀλογίστως ἐδαπανήθησαν, εὐλόγως δημιουργοῦν τὸ ἐρώτημα, ποία ἡ «ἀκένωτος πηγὴ» ἐκ τῆς ὁποίας ἀντλεῖ ὁ μέγας ὀλετὴρ τῆς Κύπρου. Βεβαίως γνωρίζομεν, ὅτι ἔχει εἰς χεῖράς του καὶ ἀνεξελέγκτως διαχειρίζεται τὸ ταμεῖον τῶν ἐπιχειρήσεων Μποδοσάκη, τὸ ὁποῖον ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν Ἑλληνοκυπριακὸν Λαόν, τὸ ταμεῖον Μακαρίου τοῦ Γ' εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Ἑλληνισμὸς τοῦ ἐξωτερικοῦ συνεισέφερεν ἀφειδῶς διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἑνωτικοῦ ἀγῶνος τῆς Κύπρου. 'Αλλὰ πότε καὶ ποῖος ὑπεύθυνος ἐκπρόσωπος τοῦ Λαοῦ, εἴτε μέλος τῆς Βουλῆς εἴτε τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἤγειρε ποτὲ ἐπερώτησιν τοὐλάχιστον ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον ταμεῖον, ποία ἡ κατάστασις τούτου καὶ διὰ ποίους σκοποὺς διατίθενται τὰ κέρδη τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων; Ὁ μόνος ὅστις

δύναται νὰ γνωρίζῃ καὶ συνεπῶς νὰ δώσῃ ἐν προκειμένῳ μίαν ἀπάντησιν εἶναι ὁ γενικὸς διευθυντὴς τῶν ἐπιχειρήσεων Μποδοσάκη φίλος καὶ κατὰ τὰ ἄλλα τίμιος ἄνθρωπος κ. Πασχάλης Πασχαλίδης. Φαίνεται ὅμως καὶ τούτου ἔχει κλείσει τὸ στόμα διὰ διπλασιάσεως τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ ἀπὸ 5.000 εἰς 10.000 λίρας ἐτησίως!

δ) Τὸ 1971 ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ ἐπ' ἀνταλλάγματι χιλιάδων στρεμμάτων ἀγροτικῆς γῆς ἐξησφάλισεν ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν τὴν μερικὴν μισθοδοσίαν τοῦ κλήρου, πρᾶξιν δι' ἧς ἀπέβλεπε καὶ πάλιν εἰς τὴν προσωπικήν του προβολήν, δηλαδὴ εἰς τὴν θερμὴν ὑποστήριξιν τῶν κληρικῶν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐν καιρῷ ἀνάγκης. Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἰς μερίδα τῶν ἱερέων τῆς νήσου, ἐπειδὴ παρέμειναν πιστοὶ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, διεκόπη τὸ ἐπίδομα τοῦτο, αἱ δὲ σταλεῖσαι ἐπιταγαὶ ἐκρατήθησαν ἐτσιθελικῶς ἀπὸ τὸν τότε χωρεπίσκοπον Κωνσταντίας καὶ νῦν ἐπιβάτην τοῦ Μητροπολιτικοῦ Θρόνου Πάφου Χρυσόστομον, ἀπευθύνομεν ἐρώτησιν πρὸς τὸν ἀμέσως ἐνδιαφερόμενον Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, τί ἀπέγιναν τὰ ποσὰ τῶν ἐπιταγῶν τούτων; Ἐπεστράφησαν εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Κυβερνήσεως; Καὶ ἐὰν οὕτω συμβαίνει, δυνάμει ποίου νόμου καὶ διά τινα λόγον ἠδύνατο ἡ Κυβέρνησις νὰ διακόψῃ ἀπὸ τοὺς ὡς ἄνω ἱερεῖς τὸ ἐπίδομα τοῦτο....;

Καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐρωτῶμεν τώρα τὴν Βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων πρὸς τοὺς ὁποίους ὁ Λαὸς ἐνεπιστεύθη τὴν ψῆφον του ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅτι θὰ ὑπερήσπιζον κυρίως τὰ συμφέροντά του. Εἰς ἔκθεσίν του ὁ γενικὸς λογιστὴς τῆς Κυβερνήσεως ἀναφέρει σχεδὸν κατ' ἔτος σωρείαν οἰκονομικῶν ἀτασθαλιῶν. Ποίου βουλευτοῦ ἢ ποίου ὑπευθύνου κυβερνητικοῦ παράγοντος ἠκούσθη ποτὲ οἱαδήποτε διαμαρτυρία ἢ ἐπερώτησις, ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω οἰκονομικῶν ἀτασθαλιῶν καὶ ποία ποτὲ φωνὴ ἠκούσθη ἐντὸς τῆς Βουλῆς διὰ τὰς ἑκατοντάδας χιλιάδων λιρῶν, αἱ ὁποῖαι δαπανῶνται ἐκ μέρους τοῦ ταμείου τοῦ κράτους, διὰ τὴν πολυδάπανον καὶ ἀνεξέλεγκτον δαπάνην ἡ ὁποία ἀφορᾷ τὸν ἐξοπλισμὸν καὶ τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἀτόμων ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὴν προσωπικὴν φρουρὰν διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς πολυτίμου ζωῆς τοῦ ἡγεμόνος τῆς νήσου, οἵτινες προσφυῶς ἐχαρακτηρίσθησαν ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὡς «πραιτωριανοὶ» καὶ οἵτινες σὺν τοῖς ἄλλοις, καταδιώκουν ἀπηνῶς ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι, πιστοὶ εἰς τὰ

ἑλληνοχριστιανικὰ ἰδεώδη καὶ τὸ ἰδανικὸν τῆς ἑνώσεως, δὲν κύπτουν τὸν αὐχένα πρὸ τῆς Α.Μ. καὶ δὲν προσκυνοῦν τὴν εἰκόνα τὴν χρυσῆν ἣν ἔστησε πρὸς προσκύνησιν ὡς ἄλλος Ναβουχοδονόσωρ ὁ Βασιλεύς! Ἕως πότε ἐπὶ τέλους αὐτὸς ὁ Λαὸς θὰ ἀνέχεται ἀγογγύστως αὐτὸν τὸν μεγάλον καὶ φοβερὸν ἐμπαιγμὸν καὶ πότε ἐπὶ τέλους θ' ἀνοίξουν οἱ οὐρανοὶ διὰ νὰ πέσουν οἱ κεραυνοὶ τοῦ δικαιοκρίτου Θεοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν ἀναισχύντων ἐμπαικτῶν καὶ ἐκμεταλλευτῶν τοῦ Λαοῦ;

ε) Τί δὲ νὰ εἴπῃ κανεὶς περὶ τῶν συχνῶν καὶ πολυδαπάνων ἀνὰ τὴν ὑφήλιον ταξειδίων αὐτοῦ; Ἐνθυμοῦμαι καλῶς, ὅτι εἰς μίαν τῶν δραματικῶν συναντήσεων τὰς ὁποίας εἶχε μετὰ τοῦ Στρατηγοῦ Χάρτινγκ διὰ μίαν διευθέτησιν τοῦ Κυπριακοῦ, ὁ τελευταῖος, ὑπὸ τὸ κράτος προφανῶς μεγάλου ψυχικοῦ ἀναβρασμοῦ, ἐτόλμησε ν' ἀπευθύνῃ εἰς τὸν πρῶτον τὴν ἑξῆς ἀξιοσημείωτον καὶ αὐθάδη ἐρώτησιν: «...μά, ἐπὶ τέλους ἐγὼ ἔχω ἐπισκεφθῆ ὅλον τὸν κόσμον· ἐσὺ ποὺ ἔχεις πάει;» Αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ ξέσπασμα τῆς ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεως τοῦ φλεγματικοῦ Βρεττανοῦ κυβερνήτου τὸ ὁποῖον ἐκέντρισε σοβαρῶς τὸν ἐγωϊσμὸν Μακαρίου, ἐστοίχισεν ἐπιπροσθέτως τῶν ἄλλων εἰς τὸ πτωχὸν ταμεῖον τοῦ κρατιδίου πολλὰς δεκάδας ἑκατοντάδων λιρῶν. Διατί; Δὲν εἶναι ποσῶς δύσκολος ἡ ἀπάντησις. Ὁ ἐγωπαθὴς κυβερνήτης ἵνα μὴ προφανῶς εὑρεθῇ μελλοντικῶς εἰς δεύτερος Χάρτινγκ, ὅστις νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἰδίαν ταπεινωτικὴν προσβολήν, προέβη πάραυτα ἅμα τῇ ἀναλήψει τῶν προεδρικῶν αὐτοῦ καθηκόντων, εἰς τὴν διοργάνωσιν μακρινῶν ἀνὰ τὴν ὑφήλιον ταξειδίων. Ἀποστέλλει μηνύματα εἰς τοὺς ἀνὰ τὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως πρεσβευτὰς καὶ προξένους αὐτοῦ, μὲ τὴν αὐστηρὰν ἐντολὴν νὰ προκαλέσουν ἐκ μέρους τῶν κατὰ τόπους κυβερνητῶν ἐπισήμους προσκλήσεις πρὸς τὴν Α.Ε. τὸν κυβερνήτην τῆς Κύπρου. Πρὸς τοῦτο ἐπιστρατεύονται οἱ δύο διακοσμητικοὶ συνεργάται αὐτοῦ. Ὁ σοφολογιώτατος Ὑφυπουργὸς παρ' αὐτῷ Πάτροκλος Σταύρου, ὅστις ἐπιφορτίζεται νὰ μεταφέρῃ τὴν μεγάλων διαστάσεων κινηματογραφικὴν μηχανὴν ἵνα δι' αὐτῆς ἀπαθανατίζῃ ὡς εἰδικός, διὰ τὴν προβολὴν εἰς τὴν Κυπριακὴν τηλοψίαν πρὸς γνῶσιν τοῦ ἀτυχοῦς φορολογουμένου, τὰς κατὰ τόπους συγκινητικὰς ἐκδηλώσεις, προσφωνήσεις καὶ ἀντιφωνήσεις, τὰς θεαματικὰς ἀναρτήσεις ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ τῶν πελωρίων

ἐξ ἀνθέων στεφάνων, τοὺς προκαλοῦντας τὸν οἶκτον καὶ τὴν συμπάθειαν ἀρρύθμους χοροὺς συνοδευομένους ὑπὸ ἀνάρθρων κραυγῶν τῶν γυμνῶν καὶ ἡμιαγρίων φυλῶν τῆς Ἀφρικῆς. Ἐπίσης δὲ ὁ λεπτεπίλεπτος ἐπὶ τῆς ἐθιμοτυπίας πληρεξούσιος Ὑπουργός του Γεώργιος Πελαγίας, ἐπιφορτισμένος νὰ μεταφέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ τεραστίων διαστάσεων βαλίτσαν, πεπληρωμένην ἐπιβλητικῶν καὶ ἐγχρώμων φωτογραφιῶν, (μὲ ὅλα τὰ παράσημα Νόμπελ τὰ ὁποῖα προσεφέρθησαν εἰς αὐτὸν διὰ τὴν ἀπέραντον αὐτοῦ ἀγάπην, ἀνεξικακίαν καὶ καλωσύνην)! καὶ τῶν ὁποίων ἡ εὐρεῖα διανομὴ ἰδίως εἰς Δ. Γερμανίαν κυριολεκτικῶς ἐξηυτέλισε καὶ τὸν ἴδιον καὶ ὁλόκληρον τὸν Κυπριακὸν Λαὸν τὸν ὁποῖον ὡς ἰσχυρίζεται ἀντιπροσωπεύει.

Μὲ αὐτὰς τὰς προετοιμασίας ἐκκινεῖ ἀεροπορικῶς ἀκολουθούμενος ὡς εἴπομεν, ἀπὸ τοὺς δύο ὡς ἄνω συνοδοὺς καὶ ἐπισκέπτεται ὅλας τὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως, τοῦ Βορρᾶ καὶ τοῦ Νότου, διὰ δῆθεν ὑποθέσεις ἀφορώσας τὸ ἐθνικὸν θέμα τῆς Κύπρου! Δὲν ἐνδιαφέρει τοῦτον ποσῶς ἡ μεγάλη δαπάνη τὴν ὁποίαν ἐχρειάσθη διὰ τὰς τοιαύτας θεαματικὰς ἐνεργείας, διότι αἱ ὡς ἄνω δαπάναι ἀφοροῦν κυρίως τὸν φορολογούμενον Κυπριακὸν Λαὸν τὸν ὁποῖον ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης συγγραφῆς ἐσημειώσαμεν ἐθεώρει ὡς ἀγέλην τετραπόδων θηλαστικῶν.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Περαίνων τὰς ὡς ἄνω ἐν συντόμῳ ἀποκαλύψεις ἐν σχέσει κυρίως μὲ τὴν ἄνευ ἐξωτερικοῦ ἐπιχρίσματος εἰκόνα Μακαρίου, ὑποβάλλω ὡς ἐν ἐπιλόγῳ τὸ μέγα ἐρώτημα:

Μερὶς τοῦ ἐγχωρίου ἀλλὰ καὶ ξένου Τύπου, κοσμοῦν τὴν Α.Ε. τὸν πρόεδρον τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἀπὸ τὰ κάτωθι οὐχὶ καὶ τόσον κολακευτικὰ κοσμητικὰ ἐπίθετα: «ὀλετῆρα καὶ Παποκαίσαρα», «μέγαν θεατρῖνον», «διάσημον ὑποκριτὴν καὶ ἀπατεῶνα», «ἀνίερον» «ἐπίορκον», «ἐρυθρὸν ρασοφόρον», «κομπορρήμονα», «ἑωσφόρον», «ἐγωπαθῆ καὶ φιλόδοξον», «καταπατητὴν τῶν ἱερῶν κανόνων», «καταστροφέα τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας», «ἀνθενωτικὸν καὶ ἀνθέλληνα», ἐπίθετα δηλαδὴ τὰ ὁποῖα θὰ πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ θίγουν τὸ μέχρι τοῦδε ἀπρόσβλητον κῦρος αὐτοῦ. Καὶ εἶναι φυσικὸν νὰ γεννηθῇ τὸ ἐρώτημα εἰς οἱονδήποτε ὀρθοφρονοῦντα καὶ λογικῶς σκεπτόμενον ἄνθρωπον, διατὶ δὲν προσβάλλεται καὶ διατί δὲν ἐπικαλεῖται τὴν ἐπέμβασιν τῆς ἀνθρωπίνης δικαιοσύνης, πολὺ δὲ περισσότερον ἐφόσον αὕτη ἐξαρτᾶται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὴν θέλησιν αὐτοῦ; Ἀλήθεια, διατί ἡ παρατεταμένη αὐτὴ σιωπή; Ἴσως διότι φοβεῖται μήπως ἡ ἄκαιρος ἀναμόχλευσις αὐτῆς τῆς δυσώδους κοίτης τῶν χοίρων προκαλέσῃ ἀνεπιθύμητον ἀποπνικτικὴν δυσοσμίαν εἰς τὴν λεπτεπίλεπτον ὄσφρησιν αὐτοῦ. Παρὰ ταῦτα ὅμως καὶ πάλιν οὐδόλως δικαιολογεῖται ἡ συνεχιζομένη μακρὰ σιωπή του διότι γνωρίζομεν ὅλοι, ὡς ἄλλωστε καὶ ὁ ἴδιος εἰς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ συνομιλίας κομπαστικῶς διατείνεται, ὅτι ἔχει εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ ἄφθονον ἀργύριον καὶ χρυσίον. Καὶ ἴσως εἶναι ἡ μόνη περίπτωσις καθ' ἣν δὲν ἔχει ἄδικον, διότι, κρατήσατε τὴν ἀναπνοήν σας, διὰ νὰ γνωρίσητε τὶ πράγματι ἔχει:

1) Τὸ ταμεῖον κερδῶν ἐκ τῶν τεραστίων ἐπιχειρήσεων Μποδοσάκη.
2) Τὸ ταμεῖον ἀγῶνος Μακαρίου Γ΄.
3) Τὸ ταμεῖον τῶν κλοπιμαίων, ὡς εἴπομεν, οἰκοπέδων τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς.
4) Τὸν πακτωλὸν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου.
5) Τὸ ταμεῖον τῶν φανερῶν καὶ ἀφανῶν, ἐπισήμων καὶ ἀνεπισήμων κονδυλίων τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ.
6) Τὸ καὶ πλουσιώτερον πάντων, ταμεῖον τῶν διαφόρων Καντάφηδων καὶ μεγάλων Σεΐχιδων τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, τοὺς ὁποίους συχνὰ ἐπισκέπτεται πρὸς τοῦτο, ὁ μυστικὸς αὐτοῦ σύμβουλος, συμπαραστάτης καὶ συνεργάτης Βάσος Λυσσαρίδης.
7) Τὸ Ταμεῖον Ἀρχιεπισκοπῆς.
8) Καὶ τέλος τὸ προσωπικὸν ταμεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ἐναποτίθενται οἱ μισθοὶ αὐτοῦ ὡς προέδρου τῆς Δημοκρατίας, συμφώνως πρὸς ἀρχικὴν ὑπόσχεσιν αὐτοῦ ὅτι ἡ μισθοδοσία του θὰ διατίθεται εἰς σκοποὺς φιλανθρωπικούς!

Ἰδού, λοιπόν, ἡ ἀνὰ χεῖρας τεραστία αὐτοῦ δύναμις δι᾿ ἧς τὸ φῶς μετατρέπει εἰς σκότος καὶ τὸ σκότος εἰς φῶς, τὴν ἡμέραν εἰς νύκτα καὶ τὴν νύκτα εἰς ἀκτινοβολοῦσαν ἡμέραν. Καὶ ἀκριβῶς δι᾿ αὐτῶν τῶν ταμείων καὶ δι᾿ αὐτῆς τῆς δυνάμεως ἔχει ἐξαγοράσει τὰς συνειδήσεις καὶ τὴν θερμὴν συμπαράστασιν καὶ συνηγορίαν καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ 13ου τῶν Ἀποστόλων... καὶ Κριτοῦ τῆς Οἰκουμένης ὡς καὶ τῆς πολυμελοῦς συνοδείας, μεθ᾿ ἧς παρεκάθησεν εἰς τὴν γελοίαν ἐκείνην καὶ ἤδη κονιορτοποιηθεῖσαν «μείζονα» καὶ «ὑπερτελῆ» σύνοδον τῆς Λευκωσίας. Καὶ δι᾿ αὐτῆς τῆς δυνάμεως κατώρθωσε νὰ ἐξαγοράσῃ μερίδα τοῦ ἐγχωρίου καὶ ξένου τύπου ἵνα μὴ παύσῃ ἐγκωμιάζουσα τὸν θερμὸν πατριωτισμὸν τοῦ ἀπάτριδος καὶ τὰς ἀγόνους διπλωματικὰς ἀρετὰς τοῦ ὀλετῆρος τῆς Κύπρου!

Ἰδού, τὰ ταμεῖα δι᾿ ὧν ἐπεστράτευσεν, ἐξώπλισε καὶ παρέσχε μισθοὺς ἡγεμονικοὺς εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας ἱερὸν οὔτε ὅσιον, τῆς προσωπικῆς του φρουρᾶς, οἵτινες ἀδιστάκτως μετέρχονται πᾶν ἀθέμιτον καὶ ἀνήθικον μέσον ἵνα «κρατήσουν», τὸν ἡγεμόνα τῆς Κύπρου ἀσάλευτον εἰς τὸν θῶκον τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας. Ἀφοῦ, λοιπόν, οὕτως ἔχουν τὰ πράγματα

καὶ ἀφοῦ ἔχῃ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον αὐτοῦ δύναμιν ὑλικὴν ἣν ἀνεξελέγκτως διασπαθίζει, διατὶ σιωπᾷ εἰς τὰς κατ' αὐτοῦ καὶ τῆς οὕτω καλουμένης Μείζονος Συνόδου, ἐμβριθεῖς ἐπιστημονικὰς μελέτας διασήμων νομοκανονολόγων καὶ λογίων κληρικῶν, ὡς τοῦ κυρίου Κων)νου Μουρατίδη καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τοῦ ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπ. Ἀθηνῶν κυρίου Γερασίμου Κονιδάρη, τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου κ. Ἐπιφανίου Θεοδωροπούλου, τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου κ. Σπυρίδωνος Μπιλάλη. Διατὶ σιωπᾷ; Διατί;

Φαίνεται, ὅτι ὁ «μέγας μετὰ Χριστὸν Προφήτης» τῶν Ἀθηνῶν Καββαδίας, ὁ ὁποῖος κατόπιν προσκλήσεως ἐπεσκέφθη κάποτε τοῦτον εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐν Λευκωσίᾳ Προεδρικοῦ Μεγάρου καὶ εἰς τοῦ ὁποίου τὰς προρρήσεις καὶ προφητείας ἐστήριζε τὰς ἐλπίδας καὶ προσδοκίας του, δὲν κατώρθωσε νὰ δώσῃ σαφῶς εἰκόνα τὶ ἐπιφυλάσσει εἰς αὐτὸν τὸ ἄμεσον μέλλον...

Εὔχομαι πάντως, ὅπως αἱ τυχὸν δυσάρεστοι ἐξελίξεις τοῦ μέλλοντος αὐτοῦ, μὴ ἀποβοῦν εἰς βάρος τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Κύπρου καὶ τοῦ Ἔθνους ἡμῶν.